

GHIDUL SOLICITANTULUI

SUBMĂSURA 6.3

Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici

– Sesiunea 2018 – depunere on-line

PROGRAMUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE RURALĂ 2014 – 2020

Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin

FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ

EUROPA INVESTEȘTE ÎN ZONELE RURALE

GHIDUL SOLICITANTULUI pentru accesarea SUBMĂSURII 6.3 – „Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici”

Ghidul solicitantului este un material de informare tehnică a potențialilor beneficiari ai Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și constituie un suport informativ complex pentru întocmirea proiectului conform cerințelor specifice ale PNDR 2014-2020.

Ghidul solicitantului reprezintă detalierea tehnică și financiară ce cuprinde setul de informații necesare solicitantului pentru pregătirea, derularea și implementarea proiectului, elaborat pentru fiecare măsură PNDR 2014-2020, document care se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

Ghidul solicitantului prezintă regulile pentru pregătirea, întocmirea și depunerea proiectului, precum și modalitatea de verificare, selecție, aprobare și derulare a proiectului dumneavoastră. De asemenea, conține documentele, avizele și acordurile pe care trebuie să le prezentați, modelul Cererii de finanțare, al Planului de afaceri, ale Deciziei de finanțare, precum și alte informații utile realizării proiectului și completării corecte a documentelor.

Ghidul solicitantului, precum și documentele anexate, pot suferi rectificări din cauza modificărilor legislative naționale și europene sau procedurale – varianta actualizată este publicată pe pagina de internet www.afir.info.

IMPORTANT!

Pentru a obține informațiile cu caracter general, consultați pliantele și îndrumările editate de MADR și AFIR, disponibile la sediile AFIR din fiecare județ și din regiunile de dezvoltare ale României, precum și pe paginile de internet: www.afir.info și www.madr.ro.

De asemenea, pentru a obține informații despre FEADR, ne puteți contacta direct la sediile noastre, prin telefon, e-mail sau pagina de internet – vezi datele de contact de la finalul Ghidului solicitantului.

CUPRINS

1. Prevederi generale	4
2. Prezentarea submăsurii 6.3	5
2.1. Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile	5
2.2. Condițiile de eligibilitate ale proiectului	9
2.3. Eligibilitatea cheltuielilor	16
2.4. Criteriile de selecție ale proiectului	17
2.5. Valoarea sprijinului nerambursabil	22
3. Modalitatea de accesare a fondurilor nerambursabile acordate pentru dezvoltarea fermelor mici	24
3.1. Completarea, depunerea și verificarea Dosarului cererii de finanțare	24
3.1.1. Completarea Cererii de finanțare	24
3.1.2. Depunerea Dosarului cererii de finanțare	27
3.1.3. Verificarea Dosarului cererii de finanțare	30
3.2. Contractarea sprijinului nerambursabil	33
3.3. Depunerea Dosarului cererii de plată	37
4. Informații utile pentru accesarea fondurilor nerambursabile	39
4.1. Documentele necesare la depunerea Cererii de finanțare	39
4.2. Documentele necesare în vederea semnării Deciziei de finanțare	46
4.3. Lista anexelor la Ghidul solicitantului disponibile pe site-urile MADR și AFIR	47
4.4. Dicționarul de termeni și condiții	48
4.5. Legislația europeană și națională aplicabilă	56
4.6. AFIR în sprijinul dumneavoastră	63
5. ANEXELE la Ghidul solicitantului	
5.1. Anexa nr. 1 - Fișa submăsurii 6.3 – Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici	
5.2. Anexa nr. 2 - Cererea de finanțare	
5.3. Anexa nr. 3 - Planul de afaceri	
5.4. Anexa nr. 4 - Decizia de finanțare și anexele I și II la aceasta (Instrucțiuni de plată și Materiale și activități de informare de tip publicitar)	
5.5. Anexa nr. 5 - Lista coeficienților de calcul ai producției standard pentru vegetal/ zootehnie	
5.6. Anexa nr. 6 - Anexa aferentă Subprogramului Tematic Pomicol	
5.7. Anexa nr. 7 - Nominalizarea arealelor viticole și încadrarea localităților pe regiuni viticole, podgorii și centre viticole	
5.8. Anexa nr. 8 - Lista denumirilor de origine controlată (DOC), lista indicațiilor geografice (IG) și lista mențiunilor tradiționale ale vinurilor admise pentru utilizare în România	
5.9. Anexa nr. 9 - Codul bunelor practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole	
Anexa 9 a - Ghidul depozitării gunoiului de grajd în fermele individuale	
5.10. Anexa nr. 10 - Calculatorul capacităților de stocare și de împrăștiere a gunoiului de grajd	
5.11. Anexa nr. 11 - Sinteza studiului privind „Zonarea potențialului de producție agricolă și a potențialului de dezvoltare a investițiilor în activitățile de procesare agro-alimentară, estimarea necesarului de stocare și procesare pe zone” și Metodologia de realizare a studiului privind zonarea potențialului agricol și apicol	

-
- Anexa nr. 11 a - Calculator potențial zonal de producție pentru zootehnie .....
www.afir.info
- 5.12. Anexa nr. 12 - Lista Raselor Autohtone (Indigene) eliberată de Agenția Națională pentru Zootehnie „Prof. dr. G.K.Constantinescu”
- 5.13. Anexa nr. 13 - Lista Asociațiilor acreditate de Agenția Națională pentru Zootehnie „Prof. dr. G.K.Constantinescu”
- 5.14. Anexa nr. 14 - Lista UAT-urilor din zonele normale
- 5.15. Anexa nr. 15 - Lista UAT-urilor din zonele montane
- 5.16. Anexa nr. 16 - Lista UAT-urilor din zonele cu constrângeri specifice
- 5.17. Anexa nr. 17 - Lista UAT-urilor din zonele cu constrângeri semnificative
- 5.18. Anexa nr. 18 - Lista UAT din zona unde se implementează Instrumentul Teritorial Integrat (ITI).....www.afir.info
- 5.19. Anexa nr. 19 - -- Instrucțiuni privind evitarea creării de condiții artificiale în accesarea PNDR 2014-2020.....www.afir.info
- 5.20. Anexa nr. 20 - Formularele de plată (Declarația de eșalonare a depunerii Dosarelor cererilor de plată, Cererea de plată și Anexa Identificarea financiară, Raportul de execuție, Lista coeficienților de calcul ai producției standard pentru vegetal/ zootehnic și Declarația pe propria răspundere a beneficiarului)
- 5.21 Anexa 21 - Declarație privind prelucrarea datelor cu caracter personal .....
www.afir.info

Capitolul 1

PREVEDERI GENERALE

Submăsura 6.3 **„Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici”** se încadrează, conform prevederilor art. 19 din Regulamentul nr. (CE) 1305/ 2013, cu modificările și completările ulterioare, în măsura 06 **„Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor”** și contribuie la domeniul de intervenție DI 2A **„Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole”**.

Submăsura 6.3 „Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici” are ca scop:

- 🚦 îmbunătățirea managementului exploatației agricole de mici dimensiuni;
- 🚦 creșterea orientării către piață și a veniturilor exploatațiilor agricole de mici dimensiuni.

Sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru implementarea obiectivelor prevăzute în Planul de afaceri.

În cadrul acestei sesiuni, proiectele care vizează dezvoltarea fermelor din UAT-urile din zona montană NU vor beneficia de alocare distinctă.

Încadrarea exploatației într-un UAT din zona montană, se va marca în Cererea de finanțare și trebuie să corespundă cu înregistrarea în IACS - APIA (localitățile marcate cu abrevierea ANC-ZM), realizându-se conform Anexei nr. 15 „Lista UAT-urilor din zonele montane” la Ghidul solicitantului.

N.B.¹

Din momentul deschiderii apelului de proiecte cu alocare distinctă pentru teritoriul ITI, solicitanții din arealul vizat de Strategia Integrată de Dezvoltare Durabilă a Deltei Dunării SIDD (DD), vor depune proiecte exclusiv în cadrul apelului dedicat, însoțit de avizul de conformitate a proiectului cu obiectivele SIDD emis de Asociația pentru Dezvoltare Intercomunitară - ITI Delta Dunării (ADI ITI DD) și nu vor depune proiecte în cadrul apelului național.

În situația epuizării alocării dedicată apelului ITI, solicitanții din teritoriul ITI nu vor putea depune cererile de finanțare în cadrul apelului de proiecte național dacă acesta este încă în derulare și există fonduri disponibile, chiar dacă sunt respectate prevederile din Ghidul solicitantului aplicabil apelului național de depunere proiecte.

În acest caz, exploatațiile trebuie să fie amplasate predominant (peste 50%) în teritoriul ITI, calculul făcându-se raportând suprafața de teren, exprimată în ha/ efectivul total de animale* din teritoriul ITI (în funcție de UAT în care sunt înregistrate) la suprafața totală de teren/ efectivul

---

¹ Nota Bene

total de animale din exploatație, în funcție de tipul de încadrare a exploatației (vegetală sau zootehnică), iar sediul social al beneficiarului trebuie să fie localizat în același UAT în care este înregistrată exploatația.

Lista UAT din zona unde se implementează Instrumentul Teritorial Integrat (ITI) este Anexa 18 la Ghidul solicitantului.

Încadrarea în tipul de zonă (normală/ montană/ cu constrângeri specifice/ cu constrângeri semnificative, zona ITI) se va face în funcție de localizarea suprafeței majoritare (peste 50%) din suprafața în hectare a exploatației vegetale (pentru exploatațiile exclusiv vegetale sau predominant vegetale).

În cazul exploatațiilor exclusiv zootehnice sau predominant zootehnice², încadrarea în tipul de zonă (inclusiv zona ITI) se face ținând cont de UAT-ul în care sunt înregistrate animalele (peste 50% din total capete animale²).

Capitolul 2

PREZENTAREA SUBMĂSURII 6.3

2.1 CINE POATE BENEFICIA DE FONDURI NERAMBURSABILE

În cazul dezvoltării fermelor mici, principiul finanțării nerambursabile este transformarea structurală și deschiderea spre piață a fermelor mici cu potențial de a deveni întreprinderi agricole viabile, precum și de a crește capacitatea de a identifica noi oportunități de valorificare a producției acestora.

Solicitanții (reprezentanții legali) eligibili pentru sprijinul financiar nerambursabil acordat prin această submăsură trebuie să îndeplinească următoarele condiții obligatorii:

- ☒ să fie fermieri care au drept de proprietate și/ sau drept de folosință pentru o exploatație agricolă³ care intră în categoria de fermă mică¹ cu excepția persoanelor fizice neautorizate;
- ☒ să fie persoane juridice române;
- ☒ să acționeze în nume propriu;
- ☒ să aibă vârsta de cel puțin 18 ani împliniți la data depunerii Cererii de finanțare;

² În cazul exploatațiilor mixte, pentru a încadra proiectul pe sectorul vegetal/ zootehnic se utilizează coeficienții S.O.* (dacă componenta majoritară este formată din culturi agricole sau animale), iar după stabilirea tipului de exploatație, se utilizează referințele la ha/ capete de animale/ familii de albine.

*Analiza SO a grupei de cultură/ animale pentru încadrarea exploatației pe vegetal sau zootehnic se va face comparativ cu totalul SO al exploatației. Încadrarea proiectului în teritoriul ITI, terenurile sau efectivele de animale din teritoriul ITI trebuie să depășească 50% din total terenuri/ efective de animale din exploatația vizată pentru sprijin (conform Anexei nr. 17 - Lista UAT din zona unde se implementează Instrumentul Teritorial Integrat (ITI).

² În cazul exploatațiilor apicole – familii de albine.

¹ conform Capitolului 4.4 - Dicționarul de termeni și condiții

³ conform Capitolului 4.4 - Dicționarul de termeni și condiții

- ☑ să aibă studii minime de 8 clase;
- ☑ să se încadreze într-una din formele de organizare de mai jos la data depunerii Cererii de finanțare, *indiferent de data înființării formei respective de organizare*:

✚ **persoană fizică înregistrată și autorizată** în conformitate cu prevederile OUG nr. 44/ 2008, privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările și completările ulterioare:

- ca persoană fizică autorizată;
- ca întreprinzător titular al unei întreprinderi individuale;
- ca întreprindere familială;

✚ **societate cu răspundere limitată cu asociat unic/ majoritar (majoritate absolută 50%+1)** înființată în baza Legii nr. 31/ 1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, reprezentată prin:

- asociat unic care are și calitatea de administrator al societății;
- asociat majoritar (majoritate absolută 50%+1) care are și calitatea de administrator al societății. În cazul persoanei juridice cu acționariat multiplu, asociatul majoritar trebuie să exercite controlul efectiv pe întreaga durată de valabilitate¹ a Deciziei de finanțare.

În categoria SRL-uri este inclusă și microîntreprinderea înființată de întreprinzătorul debutant („**societate cu răspundere limitată - debutant**” sau „**S.R.L. - D.**”) în baza prevederilor OUG nr. 6/ 2011 din 2 februarie 2011 pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanți în afaceri, cu modificările și completările ulterioare, cu condiția respectării criteriilor prevăzute de legislația europeană și națională în vigoare pentru schema de minimis, pe durata de valabilitate a Deciziei de finanțare.

- ☑ Să respecte încadrarea în categoria de microîntreprinderi¹ sau întreprinderi mici¹, indiferent de forma de organizare economică;
- ☑ să nu creeze condiții pentru a obține în mod necuvenit un avantaj, în sensul prevederilor art. 60 din Regulamentul (UE) nr. 1306/ 2013, cu modificările și completările ulterioare, în orice etapă de derulare a proiectului.

Solicitantul nu poate fi acționar într-o altă microîntreprindere/ întreprindere mică agricolă care accesează/ a accesat submăsura 6.3.

Pentru evitarea creării de condiții artificiale², verificarea se face atât pentru solicitant/ beneficiar, cât și pentru cedenți². Nu este admisă fărâmițarea exploatațiilor agricole², în scopul creării în mod artificial de condiții² necesare pentru a beneficia de sprijin.

Se vor verifica, începând cu momentul înregistrării solicitantului, istoricul și continuitatea activității microîntreprinderii/ întreprinderii mici pentru a se evita fărâmițarea exploatațiilor, în vederea accesării fondurilor FEADR, prin prezentarea de către acesta a documentelor solicitate de AFIR.

Exploatația agricolă trebuie să îndeplinească următoarele condiții obligatorii:

- ☒ are o dimensiune economică cuprinsă între 4.000 – 11.999 € S.O. este înregistrată ca microîntreprindere/ întreprindere mică;
- ☒ este înregistrată de solicitant, în nume propriu sau sub forma de organizare eligibilă pentru accesarea sprijinului cu cel puțin 24 de luni înainte de solicitarea sprijinului prin intermediul submăsurii 6.3, în Registrul Unic de Identificare⁴ – APIA și/ sau în Registrul Național al Exploatațiilor² – ANSVSA, ANZ, precum și la Primărie în Registrul agricol². În cazul solicitanților din teritoriul ITI, exploatația trebuie să fie amplasată predominant (peste 50%) în teritoriul ITI (calculul făcându-se raportând suprafața de teren în ha/ efectivul total de animale (capete de animale/ familii de albine⁴ din teritoriul ITI la suprafața totală de teren/ efectivul total de animale din exploatație, în funcție de tipul de încadrare a exploatației vegetală sau zootehnică).

În cadrul unei familii (soț/ soție), doar unul dintre membri poate beneficia de sprijin, indiferent de forma de organizare a membrilor familiei aferentă accesării submăsurii 6.3 (PFA, II, IF, SRL).

Contractele care conferă dreptul de folosință asupra terenurilor agricole trebuie să fie încheiate în numele solicitantului și să fie valabile la momentul depunerii cererii de finanțare. În ceea ce privește clădirile asupra cărora se intervine cu modernizări/ extinderi și a terenurilor pe care se vor realiza proiecte ce presupun lucrări de construcții montaj, contractele care conferă dreptul de folosință vor fi încheiate pe o perioadă egală cu perioada de implementare și monitorizare a proiectelor.

În cazul exploatațiilor care dețin animale, acestea vor fi în proprietatea persoanei autorizate/ societății.

Solicitantul nu va reduce dimensiunea economică prevăzută la depunerea cererii de finanțare a exploatației agricole pe durata de execuție a proiectului cu mai mult de 15%. Prin excepție, în cazul pepinierelor, marja de fluctuație de maximum 15% a dimensiunii economice poate fi mai mare. Cu toate acestea, dimensiunea economică a exploatației agricole nu va scădea, în nicio situație, sub pragul minim de 4.000 S.O. stabilit prin condițiile de eligibilitate.

Pe întreaga durată de execuție și monitorizare a proiectului se va păstra sectorul dominant pentru care proiectul a fost selectat și contractat.

Beneficiarii acestei submăsuri au obligația: de a menține cel puțin dimensiunea economică (S.O.) pentru care s-a acordat sprijinul (cu respectarea marjei de fluctuație de diminuare de maxim 15% cu excepția pepinierelor unde marja de fluctuație de maximum 15% a dimensiunii economice

⁴ conform Capitolului 4.4 - Dicționarul de termeni și condiții

⁴ în cazul exploatațiilor apicole: familii de albine

poate fi mai mare și fără a scădea, în nicio situație, sub pragul minim de 4.000 S.O. stabilit prin condițiile de eligibilitate), pentru perioada de derulare a proiectului.

Categoriile de solicitanți ai submăsurilor de sprijin forfetar derulate prin PNDR 2014-2020, restricționate de la finanțare, sunt, după caz:

☑ solicitanții/ beneficiarii, după caz, înregistrați în registrul debitorilor AFIR, atât pentru Programul SAPARD, cât și pentru FEADR, care NU achită integral datoria față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere până la semnarea contractelor/ deciziilor de finanțare;

☑ beneficiarii măsurilor 112 - „Instalarea tinerilor fermieri” și/ sau 411-112 din PNDR 2007-2013;

☑ beneficiarii măsurilor 141 - „Sprijinirea fermelor agricole de semi-subsistență” și/ sau 411-141 care nu și-au finalizat Deciziile de finanțare din PNDR 2007-2013 (Decizia de finanțare se consideră finalizată după acordarea ultimei tranșe de plată);

☑ beneficiarii submăsurilor 6.1 - „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri ” și/ sau 19.2 din PNDR 2014-2020;

☑ beneficiarii submăsurilor 6.3 - „Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici”, și/ sau 19.2 din PNDR 2014-2020.

Beneficiarii sM 6.3 nu pot depune proiecte pentru oricare dintre celelalte măsuri care privesc activități agricole (de exemplu: sM 4.1, sM 4.1a, sM 4.2, sM 4.2a) din cadrul PNDR 2014 – 2020, până la acordarea celei de-a doua tranșe de sprijin.

Este permisă accesarea submăsurii non-agricole 6.2/ 6.4 în același timp cu submăsura 6.3, dar prin Cereri de finanțare diferite.

2.2 CONDIȚIILE DE ELIGIBILITATE ALE PROIECTULUI

Pentru a putea primi sprijin în cadrul submăsurii 6.3, solicitantul sprijinului trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

☑ să se încadreze în categoria microîntreprinderilor⁵ și întreprinderilor mici⁴:

Se va verifica inclusiv condiția de întreprinderi partenere⁴ sau legate⁴ pentru încadrarea în categoria de microîntreprindere sau întreprindere mică. Vor fi eligibili solicitanții care, indiferent de activitatea desfășurată și în alte întreprinderi agricole sau non-agricole, respectă statutul de microîntreprindere/ întreprindere mică.

☑ să dețină o exploatație agricolă cu dimensiunea economică cuprinsă între 4.000 - 11.999 € S.O. (valoare producție standard)⁴ - fermă mică.

⁵ conform Capitolului 4.4 - Dicționarul de termeni și condiții

Stabilirea dimensiunii economice a exploatației se calculează conform situației existente la momentul depunerii Cererii de finanțare, așa cum este înregistrată în IACS⁴ – APIA din perioada de depunere stabilită conform legislației naționale și/sau în Registrul exploatațiilor – ANSVSA, ANZ, precum și la Primărie în Registrul Agricol.

Astfel, dimensiunea economică se va calcula pe baza înregistrărilor în nume propriu din ultima perioadă (campanie) de depunere (înregistrare/ actualizare) a cererii unice de plată pe suprafață în IACS stabilită conform prevederilor legislației naționale în vigoare și/ sau în Registrul Exploatației la ANSVSA, precum și în Registrul agricol, efectuată înainte cu cel mult 30 de zile față de data depunerii Cererii de finanțare.

Pentru calculul dimensiunii economice la data depunerii Cererii de finanțare, se va considera ultima perioadă (campanie) de depunere (înregistrare/ actualizare) a cererii unice de plată pe suprafață în IACS ca fiind anul în care au fost înregistrate suprafețele de teren la APIA, în numele formei de organizare a solicitantului (PF, PFA, II, IF, SRL), începând cu anul 2016.

Calculul S.O. se realizează astfel, în funcție de perioada de desfășurare a sesiunii de proiecte. Pentru sesiunea de proiecte curentă derulată după începerea sesiunilor de înregistrare a cererilor de plată pe suprafață (APIA) se consultă și listează înregistrările din IACS - APIA din anul curent depunerii cererilor de finanțare.

Prin excepție, în cazul exploatațiilor consolidate după închiderea campaniei de depunere a cererii unice de plată pe suprafață în Registrul unic de identificare de la APIA din perioada de depunere aferentă anului 2018, se vor accepta și înscrierile în APIA în afara campaniei respective, prin cererea de transfer definitiv a exploatației (suprafețelor) din anul 2018 înregistrată la APIA cu precizarea implicit a transferului drepturilor de plată aferente. Documentele mai sus menționate, vor fi însoțite de o adeverință APIA din care să reiasă structura exploatației.

Atenție! În cazul în care, în sistemul electronic APIA nu se pot vizualiza înregistrările efectuate de solicitant în timpul campaniei de depunere a cererilor unice de plată APIA, acesta poate depune o adeverință de la APIA din care să reiasă toate datele necesare îndeplinirii condițiilor de eligibilitate și criteriilor de selecție care implică înscrieri la APIA.

Calculul S.O. se realizează pe baza coeficienților de producție standard pentru vegetal/ zootehnie prevăzuți în Anexa nr. 5 la Ghidul solicitantului.

Toate exploatațiile agricole pentru care în calculul S.O. se ține cont și de stupi, trebuie să introducă sistemul de identificare și înregistrare a stupinelor și a stupilor, a panourilor de identificare a stupinelor, în conformitate cu prevederile Ordinului MADR nr. 251/ 2017, cu modificările și completările ulterioare.

☒ Să aibă exploatarea agricolă înregistrată, conform prevederilor legislative naționale, cu cel puțin 24 de luni înainte de solicitarea sprijinului.

Se va ține cont de înregistrarea exploatarei, indiferent de forma de organizare economică cu care figurează în Registrul Unic de Identificare (RUI)/ Registrul Național al Exploatareilor (RNE), ANZ, precum și/ sau la Primărie în Registrul Agricol, cu cel puțin 24 de luni înaintea depunerii Cererii de finanțare.

Condiția de 24 de luni cu privire la înregistrarea exploatarei se aplică tuturor exploatareilor deținute de solicitant/ persoana fizică aferentă solicitantului, indiferent dacă exploatarea respectivă îndeplinea sau nu dimensiunea minimă eligibilă la momentul înregistrării solicitantului/ persoanei fizice aferente solicitantului, conform legislației naționale în vigoare la data respectivă (condiția de a fi înregistrat cu cel puțin 24 de luni înainte se aplică doar primului cod atribuit vreodată exploatarei fermierului fără obligativitatea înregistrării continue).

Condiția de 24 de luni cu privire la înregistrarea exploatarei se aplică indiferent de forma de organizare economică a solicitantului pe care acesta o avea la momentul respectiv (cu cel puțin 24 de luni înainte de solicitarea sprijinului).

Solicitantul/ persoana fizică aferentă solicitantului poate modifica structura fermei în cadrul celor 24 de luni înainte de solicitarea sprijinului, cu condiția ca odată cu accesarea sprijinului, acesta să mențină condițiile de eligibilitate și selecție în baza cărora a fost aprobat proiectul.

Statutul de microîntreprindere/ întreprindere mică trebuie să fie respectat la data depunerii cererii de finanțare, indiferent de momentul înregistrării solicitantului conform prevederilor OUG nr. 44/ 2008, privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările și completările ulterioare/ Legii nr. 31/ 1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, OUG nr. 6/ 2011 pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanți în afaceri, cu modificările și completările ulterioare.

Îndeplinirea condiției de eligibilitate privind dimensiunea minimă a exploatarei trebuie respectată începând cu momentul depunerii cererii de finanțare. (Nu constituie creare de condiții artificiale consolidarea exploatarei înainte de depunerea Cererii de finanțare).

☒ Să prezinte un Plan de afaceri.

Planul de afaceri va fi întocmit conform modelului din Anexa nr. 3 la Ghidul solicitantului și trebuie să cuprindă cel puțin următoarele:

 prezentarea situației inițiale a exploatarei agricole (de ex: datele solicitantului, aria de cuprindere a activității, forma juridică a solicitantului, abilități profesionale, istoricul întreprinderii agricole, facilități de producție, dotarea exploatarei);

🚦 prezentarea Țintelor și obiectivelor de etapă propuse **pentru dezvoltarea exploatației agricole** (de ex: obiectivul general, obiectivele operaționale, suplimentare – planificarea îndeplinirii acestora, riscurile de implementare, standarde și norme europene legate de protecția muncii și de mediu și normele sanitare-veterinare, în cazul exploatațiilor agricole care vizează creșterea de animale, planul de amenajări pentru gestionarea gunoierului de grajd (inclusiv dejecțiile de origine animală), conform normelor de mediu, precum și previziunea bugetului de venituri – cheltuieli);

🚦 prezentarea detaliată a acțiunilor, inclusiv cele legate de sustenabilitatea mediului și de utilizarea eficientă a resurselor, necesare pentru dezvoltarea exploatației agricole, formarea sau consilierea (îmbunătățirea economică propusă a exploatației, planul propus pentru formare și consiliere – pentru a îmbunătăți aptitudinile beneficiarilor și eficacitatea exploatației, restructurarea și diversificarea activităților agricole (evaluarea riscurilor de mediu și planificarea implementării).

Gestionarea eficientă a Planului de afaceri este condiționată de stabilirea domiciliului beneficiarului în UAT-ul în care exploatația este înregistrată, precum și de existența locului de muncă în același UAT sau zona limitrofă a UAT-ului în care este înregistrată exploatația (dacă este cazul).

Atât în cazul solicitanților din apelul dedicat teritoriului ITI, cât și în cazul solicitanților din apelul Național, sediul social al acestor beneficiari va fi localizat în același UAT în care este înregistrată exploatația vizată pentru sprijin. **Aceste condiții trebuie îndeplinite în maximum 9 luni de la data semnării Deciziei de finanțare.**

Planul de afaceri nu poate cuprinde alte acțiuni din cadrul PNDR 2014-2020, în afara celor specifice submăsurii 6.3 și care nu sunt în acord cu obiectul de activitate efectiv al întreprinderii.

Acțiunile cuprinse în planul de afaceri pentru atingerea obiectivelor/ condițiilor minime și suplimentare vor fi consistente astfel încât să se asigure rezonabilitatea Planului de afaceri propus raportat la exploatație și cuantumul sprijinului.

☑ Nu a beneficiat de sprijin anterior prin această submăsură din PNDR 2014-2020;

☑ o exploatație agricolă nu poate primi sprijin decât o singură dată în cadrul acestei submăsuri prin PNDR 2014-2020, în sensul că exploatația nu poate fi transferată între doi sau mai mulți fermieri, beneficiari ai sprijinului prin această submăsură;

☑ în cazul investițiilor în exploatații viticole pentru soiurile de struguri de vin, vor fi eligibile doar exploatațiile de viță de vie pentru vin din arealele viticole nominalizate prin Ordinul nr. 397/ 2003, cu modificările și completările ulterioare, prevăzute în Anexa nr. 7 la Ghidul solicitantului);

☑ în cazul plantațiilor pomicole existente sau vizate pentru înființare/ reconversie, vor fi luate în considerare pentru sprijin doar speciile eligibile și suprafețele incluse în Anexa din Cadrul Național de Implementare aferentă Subprogramului Tematic Pomicol din Anexa nr. 6 la

---

Ghidul solicitantului, exceptând culturile din sectorul pomicol în sere și solarii (inclusiv tunele joase) și pepinierele, acestea putând fi înființate pe întreg teritoriul național.

În acest caz, se aplică nota de favorabilitate, conform metodologiei de calcul din cadrul Anexei aferente Subprogramului Tematic Pomicol (Anexa nr. 6 la Ghidul solicitantului). Aceasta se aplică doar în cazul acțiunilor de plantare.

În cazul proiectelor din sectorul pomicol se aplică „nota de favorabilitate potențată”, iar în cazul plantațiilor de afini „nota de favorabilitate potențată pH și precipitații” prevăzută în **Anexa nr. 6** indiferent dacă exploatațiile respective dețin (vizează) sau nu sisteme de irigații.

În cadrul acestei submăsuri sunt eligibile pentru sprijin proiectele implementate în UAT-urile care au nota de favorabilitate potențată ≥ 2 .

În cazul UAT-urilor care au nota de favorabilitate potențată < 2 pot fi eligibile amplasamentele din cadrul UAT-ului dacă solicitantul sprijinului furnizează AFIR un studiu avizat de ICDP Mărăcineni⁶, efectuat prin metodologia studiului privind zonarea speciilor pomicole, conform căruia se demonstrează că amplasamentul respectiv are o notă de favorabilitate naturală sau potențată ≥ 2 .

Informațiile privind obținerea studiului necesar recalculării notelor de favorabilitate pe amplasamentele din cadrul UAT-urilor care au o notă de favorabilitate potențată < 2 se regăsesc pe pagina web a Institutului de Cercetare - Dezvoltare pentru Pomicultura Pitești – Mărăcineni la următoarea adresa web: <http://icdp.ro/anunturi/Pasi%20recalculare.pdf>.

Semnificația notelor din tabelul privind gradul de favorabilitate al unui amplasament pentru o specie pomicolă se regăsește în Anexa nr. 6 la Ghidul solicitantului.

În cazul exploatațiilor care presupun înființarea și/ sau reconversia plantațiilor pomicole, precum și a pepinierelor, materialul săditor (de plantare)⁷/ de înmulțire utilizat trebuie să fie din categoria biologică *certificat* sau dintr-o categorie superioară, cu excepția nukului și alunului, care poate fi material de plantare CAC (conformitas agraria communitatis), condiție care va fi justificată la a doua tranșă de sprijin. Acest document va fi prezentat obligatoriu la solicitarea celei de-a doua cereri de plată) **și vor respecta condițiile prevăzute prin prezentul Ghid și Fișa submăsurii 6.3.**

N.B.

În cazul în care, prin intermediul Planului de afaceri, solicitantul propune dezvoltarea unei exploatații pomicole, se vor respecta condițiile prevăzute în Legea pomiculturii nr. 348/ 2003, cu modificările și completările ulterioare.

În cazul exploatațiilor care presupun consolidarea plantațiilor viticole, materialul săditor utilizat trebuie să fie din categoria biologică *certificat*, condiție care va fi justificată la a doua tranșă de

---

⁶ Studiul avizat de ICDP poate reprezenta o acțiune pentru îndeplinirea obiectivelor obligatorii propuse a fi realizate conform Planului de Afaceri

⁷ conform Capitolului 4.4 - Dicționarul de termeni și condiții

---

sprijin. Încadrarea materialului săditor în categorii biologice se va face în conformitate cu prevederile *Ordinului 550/ 2002*, cu modificările și completările ulterioare.

☑ Implementarea Planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de cel mult 9 luni de la data semnării deciziei de acordare a sprijinului;

☑ Înaintea solicitării celei de-a doua tranșe de sprijin, beneficiarul face dovada creșterii performanțelor economice ale exploatației, prin comercializarea producției proprii în procent de minimum 20% din valoarea primei tranșe de sprijin (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării Planului de afaceri);

Pentru justificarea condiției privind comercializarea producției proprii în procent de minim 20% din valoarea primei tranșe de sprijin, se ia în calcul producția comercializată pe parcursul duratei de execuție a Deciziei de finanțare, respectiv de la data semnării Deciziei de finanțare și până la data depunerii celei de a doua tranșe de sprijin;

☑ în cazul în care exploatația agricolă vizează creșterea animalelor, Planul de afaceri va prevedea în mod obligatoriu platforme/ amenajări pentru gestionarea gunoiului de grajd, conform normelor de mediu (cerința va fi verificată la momentul finalizării implementării Planului de afaceri, respectiv înainte de acordarea tranșei a doua); **în cazul în care în cadrul exploatației agricole există o platformă/ amenajare privind gestionarea gunoiului de grajd care respectă normele de mediu/ care trebuie adaptată la normele de mediu, în Planul de Afaceri se va detalia acest aspect.**

În cazul exploatațiilor agricole mixte, cu pondere majoritar vegetală la momentul depunerii Cererii de finanțare, solicitantul nu are obligația de a deține o platformă de gestionare a gunoiului de grajd, dacă prin Planul de afaceri - își propune renunțarea la componenta zootehnică în primul an de implementare a proiectului.

Pentru calculul stabilirii capacității maxime de stocare a gunoiului de grajd, în vederea respectării condițiilor de bune practici agricole pentru gestionarea gunoiului de grajd (în conformitate cu Anexa nr. 10 la Ghidul solicitantului), este necesar ca fiecare beneficiar care își va propune acțiuni în sectorul zootehnic, să-și calculeze și să-și prevadă capacitatea de stocare aferentă a gunoiului de grajd. Acest calcul se va întocmi prin introducerea datelor specifice în calculatorul capacităților de stocare a gunoiului de grajd - fila „Producție gunoi”.

În ceea ce privește calculul standardului privind cantitatea maximă de îngrășămintă cu azot care pot fi aplicate pe terenul agricol, acestea se vor calcula prin introducerea datelor specifice în calculatorul privind cantitatea maximă de îngrășămintă care pot fi aplicate pe teren agricol din fila „PMN” (Anexa nr. 10 la Ghidul solicitantului).

Excepție de la calculul privind cantitatea maximă de îngrășămintă cu azot care pot fi aplicate pe terenul agricol, sunt beneficiarii care fac dovada încheierii unui contract cu Primăria Comunei care dispune de o platformă comunală de gunoi de grajd/ un agent economic care dispune de platforme autorizate de gestionare a gunoiului de grajd. Rubricile în care pot fi completate datele în Anexa nr. 10 la Ghidul solicitantului sunt marcate cu gri.

În situația fermelor mici care dețin suprafețe de teren agricol, iar prin Planul de afaceri își propun să utilizeze gunoiul de grajd ca îngrășământ natural, acestea nu sunt obligate să încheie contract cu o platformă de gunoi de grajd autorizată, comunală, dacă dimensionarea platformei

temporare respectă prevederile Codului de bune practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole aprobat prin Ordinul nr. 1270/ 2005, cu modificările și completările ulterioare.

În cazul înființării/ adaptării platformelor/ amenajării de gestionare a gunoiului de grajd se vor respecta prevederile *Codului de bune practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole* aprobat prin Ordinul nr. 1270/ 2005, cu modificările și completările ulterioare.

Platformele pentru gestionarea gunoiului de grajd se pot face în sistem:

- *individual* (gospodăresc), caz în care solicitantul trebuie să aibă/ prevadă platforme individuale conform prevederilor *Codului de bune practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole*, fiind acceptate și amenajările individuale de tip grămezi de compost cu pat de paie sau întăritură de pământ și grămezile de compost pe folii de plastic, și/ sau

De asemenea, pentru fermele zootehnice mici și medii pot fi folosite ca sistem individual (gospodăresc) pentru depozitarea gunoiului de grajd, modelele tehnice prezentate în *Ghidul depozitării gunoiului de grajd în fermele individuale* - Anexa 9a la Ghidul solicitantului.

- *comunal* – platforme comunale.

În cazul în care în UAT-ul respectiv sau în zonele limitrofe există o platformă autorizată de gunoi de grajd comunală/ a unui agent economic, solicitanții au obligația de a atașa la Cererea de finanțare:

- Contractul de colectare a gunoiului de grajd încheiat între solicitant și deținătorul platformei

sau

- Adeverință emisă de Primăria Comunei pe teritoriul căreia se regăsește platforma comunală, din care să rezulte faptul că aceasta va prelua gunoiul de grajd din exploatarea solicitantului.

În cazul în care solicitantul își propune ca obiectiv în Planul de afaceri înființarea/ adaptarea platformei de gestionare a gunoiului de grajd, pentru terenul pe care se construiește platforma acesta trebuie să prezinte, după caz, în conformitate cu prevederile Legii nr. 50/ 1991, cu modificările și completările ulterioare:

- dacă solicitantul are deja terenul pe care se va construi/ există platforma: la Cererea de finanțare se va prezenta copia documentului care să certifice dreptul real principal⁸ (proprietate, uz, uzufruct, superficie, servitute)/ dreptul de creanță⁷ asupra construcției;
- dacă solicitantul prevede în Planul de afaceri ca și acțiune pentru îndeplinirea obiectivului, procurarea terenului pe care va construi platforma/ amenajarea : la a doua tranșă de plată se va prezenta copia documentului care să certifice dreptul real principal (proprietate, uz, uzufruct, superficie, servitute)/ dreptul de creanță asupra

⁸ conform Capitolului 4.4 - Dicționarul de termeni și condiții

terenului și copia Autorizației de construire (doar în cazul în care din Certificatul de urbanism rezultă obligativitatea obținerii acesteia).

N.B. Se acceptă amenajările individuale de tip: grămezi de compost cu pat de paie sau întăritură de pământ și grămezi de compost pe folii de plastic, fără obligativitatea încheierii unui contract cu o platformă comunală, cu condiția dimensionării acestora în acord cu numărul de animale (inclusiv cele previzionate prin Planul de Afaceri, în cazul în care fermierul intenționează creșterea numărului de animale din exploatarea).

În cazul amenajărilor de gestionare a gunoiului de grajd care nu necesită emiterea autorizației de construire, la a doua tranșă de plată se va atașa o adeverință emisă de Primăria Comunei care să ateste că amenajarea de gestionare a gunoiului de grajd se realizează în conformitate cu legislația în vigoare.

În cazul amenajărilor de gestionare a gunoiului de grajd care nu necesită emiterea autorizației de construire, la a doua tranșă de plată se va atașa o adeverință emisă de Primăria Comunei care să ateste că amenajarea de gestionare a gunoiului de grajd se realizează în conformitate cu legislația în vigoare.

În cazul amenajărilor de gestionare a gunoiului de grajd care nu necesită emiterea autorizației de construire, la a doua tranșă de plată se va atașa o adeverință emisă de Primăria Comunei care să ateste că amenajarea de gestionare a gunoiului de grajd se realizează în conformitate cu legislația în vigoare.

☒ Să aibă stabilit domiciliul/ sediul social în Unitatea Administrativ Teritorială în care este înregistrată exploatarea. În cazul în care solicitantul este încadrat într-o activitate salarizată, locul de muncă trebuie să fie în același UAT sau zona limitrofă⁷ a UAT-ului în care este înregistrată exploatarea vizată pentru sprijin. Aceste condiții trebuie îndeplinite în maxim 9 luni de la data semnării Deciziei de finanțare.

Nu este obligatoriu ca solicitantul să fie încadrat într-o activitate salarizată, această condiție se aplică doar solicitanților care se află într-o astfel de situație. Locul de muncă poate fi considerat sediul social sau punctul de lucru al angajatorului, care trebuie să fie în același UAT sau zona limitrofă a UAT-ului în care este înregistrată exploatarea.

În situația în care angajatorul nu deține sediul social sau punct de lucru în același UAT sau zona limitrofă a UAT în care este înregistrată exploatarea, la a doua tranșă de plată se vor prezenta documentele justificative solicitate în secțiunea Depunerea dosarului cererii de plată.

În cazul în care solicitantul va fi încadrat într-o activitate salarizată, ulterior termenului de maxim 9 luni de la data semnării deciziei de finanțare, acesta va notifica AFIR cu privire la locul de muncă, în termen de 10 zile calendaristice de la data angajării.

Foarte important!

Solicitanții acestei submăsuri care dețin exploatarea zootehnică/ mixte și care fac parte dintr-o asociație/ cooperativă care are concesionate/ închiriate suprafețe agricole reprezentând pajiști, în conformitate cu Ordinul MADR nr. 619/ 06.04.2015, vor ține cont în elaborarea Planului de afaceri de toate angajamentele luate ca urmare a aderării la acea asociație/ cooperativă și vor

prezenta în cadrul acestuia, în secțiunea dedicată fluxului tehnologic, detaliile privind modalitatea de creștere a animalelor atât în perimetrul gospodăriei, cât și în afara acesteia având în vedere că o perioadă importantă de timp animalele nu se regăsesc în exploatarea solicitantului. În cadrul Planului de afaceri trebuie demonstrată sustenabilitatea și viabilitatea activității pentru care se solicită sprijin (inclusiv obținerea producției de către fermier și comercializarea acesteia și în perioada de pășunat). Atât în Planul de afaceri, cât și în cadrul Cererii de finanțare trebuie menționate codurile ANSVSA (al solicitantului și asociației/ cooperativei) în vederea verificării transferului animalelor.

2.3. ELIGIBILITATEA CHELTUIELILOR

Sprijinul va fi utilizat pentru realizarea Planului de afaceri și activitatea economică desfășurată de beneficiar.

Cheltuielile propuse în Planul de afaceri, inclusiv **capitalul de lucru, achiziția de teren sau material biologic, efectuare de studii precum cel pentru sectorul pomicol, sau privind potențialul agricol precum și activitățile relevante pentru implementarea corectă a Planului de afaceri aprobat pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.**

NB! În vederea modernizării/ dezvoltării exploatarei nu sunt permise acțiuni care să prevadă cheltuieli cu echipamente sau utilaje second-hand.

Demarcarea cu M02 - Servicii de consiliere, servicii de gestionare a fermei și servicii de înlocuire în cadrul fermei

În cazul în care solicitantul decide să beneficieze de consultanță gratuită finanțată prin Măsura (M) 02 din PNDR 2014-2020, acesta va specifica în Planul de Afaceri dacă întocmirea Planului de afaceri și/ sau implementarea acestuia (după caz) se finanțează prin intermediul M02. În acest caz, se va urmări ca sprijinul acordat să nu vizeze decontarea ulterioară a acestor servicii.

Demarcarea cu Programul Național Apicol (PNA) și Programul Național de Sprijin al sectorului Vitivinicol (PNS)

Conform prevederilor PNDR 2014-2020, cu privire la **evitarea dublei finanțări** din Capitolul 14 „Informații privind complementaritatea”, nu pot fi finanțate atât din PNDR cât și din PNA respectiv PNS, aceleași tipuri de acțiuni, însă este permisă accesarea simultană a PNDR cu celelalte două programe.

Acțiunile eligibile prin **Programul Național de Sprijin al sectorului Vitivinicol** în vigoare (www.madr.ro) nu sunt eligibile prin PNDR și nu pot fi cuprinse în obiectivele din Planul de afaceri.

În ceea ce privește demarcarea cu Programul Național Apicol în vigoare (www.madr.ro), solicitanții PNDR și PNA pot accesa simultan sprijin prin ambele programe cu condiția ca acțiunile

sprrijinite și/ sau planificate și propuse spre finanțare de apicultori prin PNA să nu fie solicitate și prin PNDR 2014-2020 (obiectivele din Planul de afaceri) și viceversa.

Condiția se aplică de la momentul solicitării sprijinului prin PNDR 2014-2020, iar lista cheltuielilor solicitate spre decontare de apicultor prin PNA (atât PNA 2014-2016 cât și PNA 2017-2019) nu este eligibilă prin PNDR 2014-2020, prin urmare nu se poate regăsi în Planul de afaceri depus la momentul Cererii de finanțare.

Restricția de mai sus nu se aplică solicitanților care accesează sM 6.3 din PNDR pentru cheltuieli care nu sunt eligibile prin PNA.

Mai multe detalii se pot regăsi în modelul-cadru al Planului de afaceri aferent prezentului Ghid.

2.4 CRITERIILE DE SELECȚIE ALE PROIECTULUI

Evaluarea proiectelor se realizează lunar pentru proiectele ce au un punctaj estimat (evaluare/ prescoring) mai mare sau egal decat pragul de calitate lunar menționat în anunțul de lansare a sesiunii de depunere a proiectelor.

Pentru această submăsură pragul minim este de **15 de puncte** si reprezintă punctajul minim sub care niciun proiect eligibil nu poate intra la finanțare.

Pentru a putea intra în etapa de selecție, cererile de finanțare pot fi depuse numai în luna aferentă pragului de calitate în care acestea se încadrează.

N.B.! Este important ca înainte de depunerea Cererii de finanțare, solicitantul să identifice, obiectiv, punctajul estimat (evaluare, prescoring) pe care acesta îl întrunește și pe care să îl menționeze în Cererea de finanțare, secțiunea A „Date despre tipul de proiect și beneficiar” și în Planul de afaceri și secțiunea III – Descrierea principiilor de selecție îndeplinite.

Proiectele al căror punctaj va scădea în urma evaluării AFIR sub pragul de calitate corespunzător lunii respective, vor fi declarate neconforme și nu vor mai intra în procesul de selecție. Solicitanții vor putea redepona proiectele o singură dată în cadrul sesiunii continue de depunere.

Toate proiectele eligibile vor fi punctate în acord cu criteriile de selecție menționate mai jos.

Scorarea unui proiect se realizează în baza următoarelor principii de selecție:

Nr. crt.	CRITERII DE SELECȚIE	Punctaj
1	Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol (în funcție de nivelul de educație și/ sau calificare în domeniul agricol)	
	1. Solicitantul a absolvit cu diplomă de studii superioare în domeniul agricol ⁹ , agro-alimentar, veterinar sau economie agrară	20 p

⁹ conform Capitolului 4.4 - Dicționarul de termeni și condiții

	2. Solicitantul a absolvit studii postliceale și/ sau liceale în domeniul agricol, agro-alimentar, veterinar sau economie agrară	15 p
	3. Solicitantul prezintă dovada urmării unui curs de calificare de minimum Nivel I în domeniul agricol, agro-alimentar, veterinar sau economie agrară finalizat cu un certificat de competențe profesionale eliberat de un furnizor de formare profesională a adulților recunoscut de către Autoritatea Națională pentru Calificări (ANC). sau recunoașterea de către un centru de evaluare si certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale autorizat ANC a competențelor dobândite ca urmare a experienței profesionale Competențele profesionale trebuie să fie în acord cu aria de activitate agricolă specifică exploatației vizate pentru sprijin.	10 p
	4. Solicitantul prezintă dovada de absolvire a unor cursuri de inițiere/ instruire/ specializare în domeniul agricol, agro-alimentar, veterinar sau economie agrară, care nu necesită un document eliberat de formatorii recunoscuți de către ANC și presupune un număr de ore sub numărul de ore aferent Nivelului I de calificare profesională. Competențele profesionale trebuie să fie în acord cu aria de activitate agricolă specifică exploatației vizate pentru sprijin.	5 p
	<i>Documentul care atestă formarea profesională a adulților, trebuie să fie un certificat de calificare emis de un furnizor de formare profesională a adulților recunoscut de Autoritatea Națională pentru Calificări, un certificat de competențe emis de un centru de evaluare si certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, care trebuie de asemenea să fie autorizat de Autoritatea Națională pentru Calificări. În cazul acordării de punctaj la criteriul de selecție nr. 3, se acceptă și un certificat de absolvire a cursului de calificare emis de ANCA.</i> Nivelul I de calificare profesională are o durată de minim 360 ore, pentru certificatele eliberate până la 1 ianuarie 2016 și 80 ore pentru cele eliberate ulterior, conform prevederilor legale în vigoare.	
	Principiul sectorului prioritar care vizează sectorul zootehnic (bovine, apicultură, ovine și caprine) și vegetal (legumicultura, inclusiv producția de material săditor, pomicultura și producția de semințe).	
2	a. Sectorul vegetal:	
	1. Legumicultură (se referă atât la legumele în câmp cât și la cele în spații protejate, inclusiv ciupercăriile din spațiile climatizate), se acceptă și producere de material săditor/ sămânță de legume	15p
	2. Producere de sămânță/ material săditor (inclusiv pentru pepiniere pomicole și viticole) – cu excepția celor pentru legumicultură	12 p
	3. Pomicultură, exceptând pepinierele pomicole	10 p
	b. Sectorul zootehnic:	

	1. Bovine	15p
	2. Apicultură	12 p
	3. Ovine și caprine	10 p
	<p>Pentru acordarea punctajului de selecție se va ține cont de ponderea culturilor sau speciilor de animale în cadrul calculului S.O. care trebuie să fie dominantă în totalul S.O. exploatație. Se vor acorda 15 puncte pentru o exploatație legumicolă, în care se consideră a fi permisă inclusiv producerea de material săditor (precum și materialul semincer), doar pentru culturile de legume și 12 puncte pentru o exploatație care vizează producere de sămânță și material săditor (sunt acceptate pepinierele pomicole și viticole) - doar exploatațiilor care vizează celelalte tipuri de culturi, excluzându-se la acest punct culturile de legume.</p> <p>În cazul pepinierelor pomicole și viticole, punctajul va fi acordat în cadrul celui de-al doilea criteriu de selecție.</p> <p>În cadrul principiului de selecție care vizează sectorul pomicol, se punctează inclusiv exploatațiile pomicole deja înființate la momentul depunerii cererii de finanțare, nu doar cele care vizează modernizare/ reconversie/ de plantații pomicole.</p> <p>În cazul exploatațiilor mixte, dacă proiectul a fost încadrat pe sectorul vegetal/ zootehnic (acesta reprezentând componenta majoritară măsurată în S.O. din total exploatație), analiza S.O. a grupei de cultură/ speciei de animale se va face comparativ cu totalul S.O. al sectorului vegetal/ zootehnic, și nu cu total S.O. al întregii exploatații.</p> <p>*Specia bovine include și bubalinele.</p> <p>Exemplu mod de calcul pentru încadrare grupă cultură S.O. dominantă: Pentru fiecare cod Eurostat, se va prezenta calculul procentual pentru fiecare cultură în parte (exprimat în SO), rezultând astfel ponderea culturii dominante în vederea acordării punctajului de selecție.</p> <p>Pepeni verzi - 19,97% (Legume proaspete, pepeni și căpșuni în câmp B_1_7_1_1);</p> <p>Rapiță – 18, 92% (Rapiță B_1_6_4); Porumb boabe – 17,98% (Porumb boabe B_1_1_6);</p> <p>Grâu comun – 17,47% (Grâu comun B_1_1_1); Floarea soarelui - 17,43% (Floarea soarelui B_1_6_5); Mazăre boabe – 8,23% (Mazăre boabe B_1_2_1) în structura aceasta rezultă grupa S.O. dominantă: 19,97%-pepeni verzi. N.B.! Beneficiarul va trebui să-și mențină ca prioritară, pe toată perioada de monitorizare a proiectului, grupa mare de cultură/ animale pentru care a primit punctaj.</p>	
3	Principiul potențialului agricol al zonei care vizează zonele cu potențial determinate în baza studiilor de specialitate	
	1. Proiectul este implementat într-o zonă cu potențial ridicat	30 p
	2. Proiectul este implementat într-o zonă cu potențial mediu	25 p
	<p>Încadrarea în tipul de potențial (ridicat sau mediu) se va face ținând cont de nota de bonitare a terenurilor din UAT-ul unde figurează cultura predominantă existentă/ înființată raportat la total valoare SO, în baza Studiului ICPA - „Sinteza studiului privind Zonarea potențialului de producție agricolă și a potențialului de dezvoltare a investițiilor în activitățile de procesare agro-alimentară, estimarea necesarului de stocare și procesare pe zone” din Anexa nr. 11 la Ghidul solicitantului.</p> <p>Se va ține cont de precizările din legenda menționată în Metodologia de realizare a Studiului, din Anexa nr. 11 la Ghidul solicitantului, prin care se face corelarea dintre culoare și potențial (ridicat = culoarea verde, mediu = culoarea galben, scăzut = culoarea roșu -</p>	

pentru care nu se acordă punctaj).

În cazul în care cultura propusă prin proiect nu este în foaia de lucru „Vegetal din Anexa” nr. 11 la Ghidul solicitantului, solicitantul va consulta foaia 2 de lucru „Asimilări culturi” pentru încadrarea pe potențial.

În cazul în care apar discrepanțe între valoarea medie a notei de bonitare la nivel de UAT și capacitatea de producție a solului din ferma solicitantului, la solicitarea fermierului, OSPA poate evalua nota de bonitare medie pentru amplasamentul solicitantului utilizând studiile existente conform metodologiei actualizate de modificare a notei de bonitare din Anexa nr. 11 la Ghidul solicitantului. Studiul OSPA județean privind nota de bonitare a terenurilor agricole va fi însoțit de avizul ICPA.

Dacă exploatarea este prevăzută cu sistem de irigații sau prin proiect este prevăzut un astfel de sistem, atunci se va încadra în potențialul agricol conform notei de bonitare aferentă culturilor pentru terenurile irigate, conform Anexei nr. 11.

Pentru spațiile protejate (sere, solarii, ciupercării) se va acorda punctajul aferent zonelor cu potențial agricol ridicat.

În cazul exploatarea ce vizează creșterea albinelor, se va acorda punctajul maxim aferent zonelor cu potențial ridicat.

Pentru exploatarea pomicele în zonele cu nota de favorabilitate potențată între 2,5 și 3,5, acestea vor fi încadrate în zonele cu potențial agricol mediu, iar cele din zonele cu nota de favorabilitate potențată mai mare de 3,5 vor fi încadrate în zonele cu potențial agricol ridicat.

Pentru exploatarea viticole pentru soiurile de struguri de vin din soiuri nobile din arealele cu Denumire de Origine Controlată (DOC) și Indicație Geografică (IG), așa cum sunt nominalizate și identificate în Anexa nr. 8 la Ghidul solicitantului, conform prevederilor Ordinului nr. 247/2012, cu modificările și completările ulterioare, acestea vor fi încadrate în investiții din zonele cu potențial agricol ridicat.

Referitor la creșterea animalelor, încadrarea în tipul de potențial (ridicat sau mediu) conform Anexei nr. 11 la Ghidul solicitantului, se va face ținând cont de nota de bonitare acordată UAT-ului în care este amplasat punctul de lucru vizat de proiect, în funcție de modul de creștere a animalelor, în sistem închis sau liber¹⁰, și de existența sau nu a acțiunii de procesare în cadrul fermei. Se va lua în calcul specia de animale predominantă din total efectiv de animale, exprimate în S.O. (potențial ridicat = culoarea verde, mediu= culoarea galben, culoarea roșu reprezintă potențial scăzut și nu se acordă punctaj).

În cazul în care solicitantul consideră că încadrarea pe tipul de potențial agricol aferent sectorului zootehnic (scăzut, mediu sau ridicat) la nivel de UAT nu corespunde cu realitatea, acesta își va putea reevalua potențialul agricol pentru exploatarea zootehnică, utilizând calculatorul din Anexa nr. 11 a, sector zootehnic la Ghidul solicitantului privind reevaluarea

¹⁰ dacă animalele sunt crescute doar în sistem închis, sistemul de creștere este considerat „închis”, iar dacă pentru o anumită perioadă din an animalele sunt crescute în sistem liber, sistemul de creștere este considerat „liber”, conform Capitolului 4.4 - Dicționarul de termeni și condiții

	<p>potențialului agricol din sectorul zootehnic pentru efectivul pe care îl deține la momentul depunerii Cererii de finanțare (ținând cont de metodologia de calcul inclusă în Anexă).</p> <p>În cazul exploatațiilor mixte dacă proiectul a fost încadrat pe sectorul vegetal/ zootehnic (acesta reprezentând componenta majoritară măsurată în S.O. din total exploatație), analiza S.O. a grupei de cultură/ speciei de animale se va face comparativ cu totalul S.O. al sectorului vegetal/ zootehnic, și nu cu totalul S.O. al întregii exploatații.</p> <p>În cazul exploatațiilor ce vizează creșterea albinelor, se va acorda punctajul maxim aferent acestui principiu de selecție (potențial ridicat).</p> <p>Stabulația – procedeu de întreținere a animalelor prin menținerea lor în grajd pe perioada de iarnă sau pe întreaga perioadă de creștere, de îngrășare, de mulgere. Astfel: dacă animalele sunt crescute doar în sistem închis, sistemul de creștere este considerat „închis”, iar dacă pentru o anumită perioadă din an animalele sunt crescute în sistem liber, sistemul de creștere este considerat „liber”.</p> <p>Sisteme de întreținere a animalelor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - întreținerea animalelor în stabulație tot timpul anului - întreținere în incinta fermei (adăposturi și padocuri) cu furajarea animalelor la iesle; - întreținerea animalelor în stabulație pe timpul iernii și pe pășune în timpul verii, caz în care iarna animalele sunt furajate la iesle, iar vara prin păscut pe pășune. <p>În perioada de stabulație animalele pot fi întreținute în boxe comune, cu mișcare liberă în boxe și în padocul aferent adăpostului sau pot fi întreținute legate la iesle cu limitarea posibilității de mișcare.</p> <p>Întreținerea în stabulație legată poate fi în sistem legat permanent sau în sistem legat în timpul nopții și al mulgerii și sistem liber, în padocuri, în timpul zilei. Singura specie de animale care poate fi întreținută în stabulație legată este specia taurin, dar care din motive de bunăstare și pentru această specie se recomandă întreținerea în stabulație liberă.</p> <p>În cazul speciilor de plante și de animale care nu se regăsesc în Anexele la Ghidul solicitantului menționate anterior și pentru care nu sunt aduse precizări suplimentare nu se acordă punctaj la acest principiu de selecție.</p>		
4	<p>Principiul fermelor de familie</p> <table border="1"> <tr> <td data-bbox="225 1512 1254 1646"> Prioritizarea fermelor de familie¹¹ conform definiției cuprinse în PNDR 2014 - 2020 și care se încadrează în dimensiunea fermei mici (4.000 – 11.999 € S.O.) </td><td data-bbox="1254 1512 1453 1646">30 p</td></tr> </table>	Prioritizarea fermelor de familie ¹¹ conform definiției cuprinse în PNDR 2014 - 2020 și care se încadrează în dimensiunea fermei mici (4.000 – 11.999 € S.O.)	30 p
Prioritizarea fermelor de familie ¹¹ conform definiției cuprinse în PNDR 2014 - 2020 și care se încadrează în dimensiunea fermei mici (4.000 – 11.999 € S.O.)	30 p		
5	<p>Principiul raselor/ soiurilor autohtone</p> <table border="1"> <tr> <td data-bbox="225 1695 1254 1877"> Solicitantul demonstrează că deține/ dezvoltă la nivelul exploatației agricole și prevede în cadrul Planului de afaceri că va păstra/ dezvoltă, pe toată durata de implementare a acestuia, nucleul de rase indigene, respectiv soiuri autohtone (indiferent de ponderea acestora măsurată în S.O.*); </td><td data-bbox="1254 1695 1453 1877">5p</td></tr> </table> <p>Sectorul Vegetal</p> <p>Solicitantul își propune prin proiect sau demonstrează că deține/ dezvoltă la nivelul</p>	Solicitantul demonstrează că deține/ dezvoltă la nivelul exploatației agricole și prevede în cadrul Planului de afaceri că va păstra/ dezvoltă, pe toată durata de implementare a acestuia, nucleul de rase indigene, respectiv soiuri autohtone (indiferent de ponderea acestora măsurată în S.O.*);	5p
Solicitantul demonstrează că deține/ dezvoltă la nivelul exploatației agricole și prevede în cadrul Planului de afaceri că va păstra/ dezvoltă, pe toată durata de implementare a acestuia, nucleul de rase indigene, respectiv soiuri autohtone (indiferent de ponderea acestora măsurată în S.O.*);	5p		

¹¹ conform Capitolului 4.4 - Dicționarul de termeni și condiții

	<p>exploatației agricole și prevede în cadrul Planului de afaceri că va păstra/ dezvoltă nucleul de soiuri autohtone pe toată durata de implementare și monitorizare a proiectului.</p> <p>Soiurile autohtone sunt cele obținute din sămânță autohtonă și anume sămânța certificată în conformitate cu prevederile legislației în vigoare în domeniul calității semințelor, care a fost produsă pe teritoriul României din soiuri înregistrate în Catalogul oficial al soiurilor de plante de cultură din România, elaborat de către Institutul de Stat pentru Testarea și Înregistrarea Soiurilor (ISTIS), ce se regăsește la adresa http://istis.ro/Catalog-ISTIS, în anul respectiv de cerere, în dreptul cărora este înscris un cod care aparține menținătorilor din România.</p> <p>Punctajul se va acorda proporțional în funcție de ponderea nucleului soiurilor autohtone în total cultură vegetală (exprimată în S.O.) din cadrul exploatației.</p> <p>Sectorul Zootehnic</p> <p>Solicitantul își propune prin proiect sau demonstrează că deține/ dezvoltă la nivelul exploatației agricole și prevede în cadrul Planului de afaceri că va păstra/ dezvoltă nucleul de rase pe toată durata de implementare și monitorizare a proiectului.</p> <p>Punctajul se va acorda pentru animalele pentru care se poate prezenta Certificatul de origine pentru animalele de rasă (indigene) menționate în Anexa nr. 12 la Ghidul solicitantului eliberat de Asociațiile/ Organizațiile crescătorilor de animale, acreditate pentru întocmirea și menținerea registrului genealogic. Lista acestor organizații și asociații se regăsește în Anexa nr. 13 la Ghidul solicitantului.</p> <p>Punctajul se va acorda proporțional în funcție de ponderea numărului de animale pentru care se prezintă certificate, în total efectiv de animale (exprimat în S.O.) din cadrul exploatației.</p> <p><i>*În cazul exploatațiilor mixte dacă proiectul a fost încadrat pe sectorul vegetal/ zootehnic (acesta reprezentând componenta majoritară măsurată în SO din total exploatație), analiza S.O. a grupei de cultură/ speciei de animale se va face comparativ cu totalul S.O. al sectorului vegetal/ zootehnic și nu cu totalul S.O. al întregii exploatații.</i></p>
TOTAL	100

2.5 VALOAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL

Sprijinul public nerambursabil se acordă pentru o perioadă de maximum 3/ 5* ani (*perioada de 5 ani se aplică doar pentru sectorul pomicol) și **este de 15.000 de euro**, procentul de finanțare nerambursabilă fiind de 100%.

Sprijinul pentru dezvoltarea fermelor mici se va acorda sub formă de primă în două tranșe, astfel:

- ✚ 75% din cuantumul sprijinului la semnarea Deciziei de finanțare;
- ✚ 25% din cuantumul sprijinului se va acorda în funcție de IMPLEMENTAREA CORECTĂ a Planului de afaceri, fără a depăși 3/ 5* ani (*5 ani pentru exploatațiile pomicole), de la semnarea Deciziei de finanțare.

Acordarea sprijinului va fi proporțională cu gradul de îndeplinire a Planului de afaceri.

IMPLEMENTAREA CORECTĂ a Planului de afaceri presupune îndeplinirea în mod obligatoriu a următoarelor condiții:

- ☑ comercializarea producției proprii în procent de minimum 20% din valoarea primei tranșe de sprijin, aspect demonstrat prin documente justificative, în conformitate cu legislația în vigoare;
- ☑ înființarea platformelor/ amenajărilor privind gestionarea gunoiului de grajd conform normelor de mediu în vigoare cu respectarea condițiilor de bune practici prevăzute în Anexa nr. 9 la Ghidul solicitantului, în cazul în care exploatarea vizează creșterea animalelor; în cazul în care în cadrul exploatarei agricole există o platformă/ amenajare privind gestionarea gunoiului de grajd care respectă normele de mediu/ care trebuie adaptată la normele de mediu, în Planul de afaceri se va detalia acest aspect;
- ☑ stabilirea domiciliului/ sediului social a solicitantului în UAT-ul în care exploatarea este înregistrată;
- ☑ în cazul în care fermierul va fi încadrat într-o activitate salarizată, în termen de maximum 9 luni de la data semnării Deciziei de finanțare, locul de muncă al acestuia (sediul social/ punctul de lucru al angajatorului) trebuie să fie în același UAT sau zona limitrofă a UAT-ului în care este înregistrată exploatarea;
- ☑ din Planul de afaceri trebuie să reiasă dezvoltarea exploatarei agricole;

În cazul solicitanților din teritoriul ITI, exploatarea trebuie să fie amplasată predominant (peste 50%) în teritoriul ITI (calculul făcându-se raportând suprafața de teren în ha/ efectivul total de animale (capete de animale/ familii de albine⁴ din teritoriul ITI la suprafața totală de teren/ efectivul total de animale din exploatarea, în funcție de tipul de încadrare a exploatarei vegetală sau zootehnică.

În cazul în care se constată că beneficiarul nu respectă condițiile de implementare corectă a planului de afaceri, respectiv nu sunt îndeplinite condițiile de eligibilitate și de selecție și/ sau celelalte obiective prevăzute în Planul de afaceri, AFIR va proceda:

- ☑ fie la recuperarea integrală a ajutorului financiar nerambursabil plătit și neacordarea celei de-a doua tranșe de sprijin (în cazul nerealizării a cel puțin unui obiectiv obligatoriu din Planul de afaceri);
- ☑ fie la plata parțială (din valoarea tranșei a doua, și după caz de la beneficiar), respectiv proporțional cu ponderea obiectivului suplimentar nerealizat în totalul obiectivelor obligatorii și suplimentare din Planul de afaceri (în cazul nerealizării a cel puțin unui obiectiv suplimentar din Planul de afaceri). Suma va fi reținută din valoarea tranșei a doua de sprijin, și după caz de la beneficiar, în cazul în care se constată că trebuie recuperată și din valoarea acordată la prima tranșă de sprijin. Ponderea obiectivului suplimentar nerealizat se calculează ca procent din numărul total de obiective prevăzute în Planul de afaceri aprobat (obligatorii și suplimentare).

Toate activitățile pe care solicitantul se angajează să le efectueze în cadrul Planului de afaceri și pentru care a primit punctaj la selecție, devin condiții obligatorii pentru menținerea sprijinului și pe toată perioada de valabilitate a Deciziei de finanțare.

Capitolul 3

Modalitatea de accesare a fondurilor nerambursabile acordate pentru dezvoltarea fermelor mici

3.1 COMPLETAREA, DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Dosarul Cererii de finanțare conține:

- ☒ Cererea de finanțare (Anexa nr. 2 la Ghidul solicitantului)
- ☒ Planul de afaceri (Anexa nr. 3 la Ghidul solicitantului)
- ☒ Alte documente justificative

Formularul standard al Cererii de finanțare este prezentat în Anexa 1 și Planul de afaceri în Anexa nr. 2, la prezentul Ghid și sunt disponibile în format electronic, la adresa www.afir.info, secțiunea dedicată sM 6.3 – „Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici”.

3.1.1 COMPLETAREA CERERII DE FINANȚARE

Atenție! Având în vedere prevederile Regulamentului (UE) 2016/ 679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), începând cu data de 25 mai a.c, toate cererile de finanțare depuse la AFIR, trebuie să fie însoțite de ”**Declarație privind acceptul pentru utilizarea datelor cu caracter personal**”, Anexa 21 la prezentul ghid, semnată și datată de către reprezentantul legal al solicitantului.

Completarea Cererii de finanțare, inclusiv a anexelor la aceasta, se va face conform modelului standard.

Pentru stabilirea dimensiunii economice a exploatației agricole se completează secțiunea „Stabilirea categoriei de fermă” din Cererea de finanțare, se completează **tabelul cu Structura culturilor și calculul S.O.** În această secțiune a Cererii de finanțare se înscrie toată baza de producție (suprafețe, animale, păsări și familii de albine) pentru care solicitantul are documente de proprietate și/ sau arendă/ concesiune și care sunt înregistrate în IACS la APIA și/ sau în Registrul Exploatațiilor de la ANSVSA/ ANZ, precum și în Registrul Agricol înainte de solicitarea sprijinului.

Datele din Cererea de finanțare trebuie să corespundă cu cele menționate în Registrul Unic de Identificare de la APIA, Registrul Exploatațiilor de la ANSVSA/ ANZ, precum și cu cele menționate în Registrul Agricol.

În cazul în care acestea nu corespund, iar în urma solicitării de informații suplimentare, solicitantul nu depune documentele justificative, atunci proiectul va fi declarat neeligibil.

Certificarea localizării suprafețelor de teren se va realiza în conformitate cu înregistrările din APIA, în cazul în care apar diferențe de localizare între documentele ce atestă dreptul de folosire al terenurilor și înregistrările din IACS.

Speciile de plante și de animale care nu se regăsesc în secțiunea privind calculul S.O. „Stabilirea categoriei de fermă”, în cadrul codului EUROSTAT, din Cererea de finanțare, nu sunt eligibile pentru calculul dimensiunii exploatației agricole.

Încadrarea în Secțiunea privind calculul S.O. „Stabilirea categoriei de fermă”¹² din Cererea de finanțare:

- a plantelor de cultură se realizează conform prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1444/ 2002, cu modificările și completările ulterioare și a Catalogului Oficial al soiurilor și plantelor de cultură din România ;
- a animalelor se realizează conform prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1444/ 2002, cu modificările și completările ulterioare.

În vederea stabilirii dimensiunii economice a exploatației agricole se va ține cont de următoarele aspecte:

- pentru pui, găini ouătoare, alte păsări, valoarea S.O. se referă la 100 capete;
- pentru ciupercării valoarea S.O. se referă la 100 mp/ an (sunt incluse 4 cicluri pe an);
- pentru familii de albine valoarea S.O. este calculată pe stup.

În cazul exploatațiilor care vizează creșterea animalelor, solicitantul demonstrează existența unor construcții zootehnice (adăposturi/ grajduri) în cadrul exploatației, corespunzător adaptate pentru creșterea animalelor și a pasărilor.

În cazul exploatațiilor care vizează creșterea animalelor, solicitantul are obligația de a respecta condițiile minime privind bunăstarea animalelor/ păsărilor prevăzute de legislația națională în vigoare, referitoare la adăposturi, hrană, apă etc.

La momentul depunerii Cererii de finanțare, solicitantul se va angaja ca, în cazul în care proiectul a fost selectat, să înregistreze exploatația conform prevederilor Ordinului Președintelui ANSVSA nr. 16/ 2010, cu modificările și completările ulterioare, respectiv ca fiind exploatație comercială de tip A/ înregistrare sanitară veterinară pentru unitățile de vânzare directă de produse primare apicole, urmând ca la data semnării de către AFIR a Deciziei pentru acordarea sprijinului, acesta să prezinte documentul care certifică această înregistrare. De asemenea, în cazul în care solicitantul are deja îndeplinită această condiție, angajamentul nu mai este necesar, acesta prezentând direct documentul care certifică această înregistrare.

¹² Coeficienții S.O. 2013 sunt calculați de compartimentul RICA - MADR, în baza legislației CE aferente

Solicitantul are obligația să declare la APIA toate parcelele agricole eligibile și neeligibile pe care le utilizează, indiferent de suprafața acestora, în perioada de depunere a cererilor de ajutor/ de plată stabilită conform prevederilor legislației naționale în vigoare.

În cazul exploatațiilor apicole care își propun să comercializeze material biologic se va prezenta documentul care certifică înregistrarea exploatației apicole comerciale, conform legislației în vigoare.

Solicitanții trebuie să facă dovada existenței terenului ce reprezintă vatra stupinei, deși terenul care formează această vatră nu este obligatoriu să fie înregistrat la APIA.

Solicitanții care dețin exploatații zootehnice (inclusiv apicole) nu au obligația să dețină baze de producție vegetală.

Solicitantul trebuie să completeze în Cererea de finanțare următoarele rubrici, astfel:

- ☒ sectorul exploatației agricole:
  - vegetal: culturi de câmp, horticultură, viticultură, culturi permanente (altele decât viticultura);
  - zootehnic: bovine pentru carne, bovine pentru lapte, ovine și caprine, porcine, păsări de curte ;
  - mixte - culturi mixte;
  - mixte - animale mixte;
  - mixte - culturi și animale, cu excepția albinelor;
  - albine;
  - altele;
- ☒ sectorul obiectivului prevăzut în Planul de afaceri:
  - vegetal: culturi de câmp, horticultură, viticultură, culturi permanente (altele decât viticultura);
  - zootehnic: bovine pentru carne, bovine pentru lapte, ovine și caprine, porcine, păsări de curte ;
  - mixte - culturi mixte;
  - mixte - animale mixte;
  - mixte - culturi și animale, cu excepția albinelor;
  - albine;
  - altele;
- ☒ zona în care se află exploatația:
  - zona normală (Anexa nr. 14 la Ghidul solicitantului);
  - zona montană (Anexa nr. 15 la Ghidul solicitantului);
  - zona cu constrângeri specifice (Anexa nr. 16 la Ghidul solicitantului);
  - zona cu constrângeri semnificative (Anexa nr. 17 la Ghidul solicitantului).

Încadrarea în tipul de zonă (normală/ montană/ cu constrângeri specifice/ cu constrângeri semnificative) menționat la punctul 3 se va face în funcție de localizarea suprafeței majoritare (peste 50% din suprafața exploatației) a exploatației.

În dimensiunea economică a exploatației agricole culturile și animalele care asigură consumul uman și hrana animalelor trebuie să reprezinte peste 75% din total S.O., atât în anul „0”, cât și la solicitarea acordării celei de-a doua tranșe de sprijin.

În dimensiunea economică a exploatației, S.O.-ul format din porumb zaharat și/ sau pepeni (cumulativ sau separat) nu poate depăși 50% din total S.O.

Cabalinele și produsele acestora nu sunt destinate consumului uman, ci acestea deservesc munca în exploatație.

Ciupercăriile înființate în beciurile/ pivnițele/ magaziile/ alte acareturi ale clădirilor, respectiv pe terenurile non-agricole care nu sunt înregistrate în IACS, nu sunt eligibile pentru sprijin.

Rezultatul calculului dimensiunii exploatației agricole la data depunerii Cererii de finanțare menționat în secțiunea „Stabilirea categoriei de fermă” din Cererea de finanțare trebuie să coincidă cu anul „0” din Planul de afaceri.

3.1.2 DEPUNEREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Cererea de finanțare trebuie completată în format electronic, în limba română.

Cererea de finanțare trebuie completată într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare al acesteia.

În acest sens, se vor furniza numai informațiile necesare și relevante, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor PNDR și al SM 6.3.

Documentele justificative necesare la momentul depunerii Cererii de finanțare vor fi bifate căsuțele corespunzătoare documentelor justificative din cadrul Punctului E al Cererii de Finanțare, LISTA DOCUMENTELOR ANEXATE PROIECTELOR AFERENTE SUBMĂSURII 6.3, din coloana DOCUMENTE DEPUSE LA CEREREA DE FINANȚARE, iar pentru cele obligatoriu a fi depuse după publicarea Raportului de selecție, vor fi bifate căsuțele corespunzătoare documentelor justificative din coloana DOCUMENTE DEPUSE LA MOMENTUL CONTRACTĂRII.

Atenție! Numai Cererea de finanțare și documentele justificative completate după modelul standard prezentat, sunt eligibile pentru finanțare în cadrul submăsurii 6.3.

Formularul standard al Cererii de finanțare este prezentat în Anexa 1 la prezentul Ghid și este disponibil, în format electronic, la adresa www.afir.info.

Cererea de finanțare trebuie însoțită de anexele tehnice și administrative conform listei documentelor prevăzute în modelul standard. Anexele Cererii de finanțare fac parte integrantă din aceasta și vor fi depuse în format **on-line**, iar Cererea de finanțare și documentele anexate vor fi scanate și depuse on-line pe site-ul www.afir.info.

Dosarul cererii de finanțare cuprinde Cererea de finanțare completată și documentele atașate (conform Listei Documentelor – partea E din Cererea de finanțare), vor fi scanate și depuse on-line.

Pentru a depune cereri de finanțare on-line, solicitanții care nu au cont pe site-ul www.afir.info, vor trebui să își creeze cont de utilizator în cadrul acestui portal. Utilizatorii care au deja cont creat îl pot utiliza pentru încărcarea cererilor de finanțare în format electronic. Pașii care trebuie parcurși pentru încărcarea cererilor de finanțare în portalul AFIR sunt următorii:

I. Accesarea site-ului AFIR

Accesul la portal se realizează prin intermediul unui web-browser(ex: Internet Explorer, Mozilla Firefox) și accesarea adresei www.afir.info. Odată accesată adresa, va fi afișată pagina principală.

II. Autentificare

Pentru logare există, un câmp de tip text, pentru introducerea datelor legate de user:

și deconectare

De asemenea, se găsește și un buton dedicat opțiunii de Înregistrare ca utilizatori a vizitatorilor . După înregistrare, utilizatorul va primi un email de confirmare și va trebui să urmeze instrucțiunile din respectivul mesaj pentru activarea contului creat.

III. Pregătire documente pentru încărcare

După autentificare, se va deschide sesiunea de lucru, în care utilizatorul va urma pașii următori:

1. Completare date de identificare ale solicitantului:

- Nume și prenume solicitant/ Denumire solicitant
- Titlul proiectului
- CUI solicitant
- Adresa de e-mail reprezentant legal al proiectului

2. Completarea sesiunii și a submăsurii pe care se dorește depunerea proiectului

În vederea depunerii proiectului, solicitantul va selecta din lista disponibilă sesiunea, licitația și sub-măsura corespunzătoare. I. După selectarea acestora, utilizatorul va continua cu pasul de încărcare Cerere de finanțare și anexe tehnico-administrative.

IV. Încărcarea Cererii de finanțare, a anexelor tehnice și administrative.

Sunt disponibile următoarele secțiuni:

1. Încărcarea formularului Cerere de finanțare

La încărcarea Cererii de finanțare vor avea loc o serie de validări în scopul de a ajuta solicitantul în corectarea diverselor probleme, precum:

- a. formularul Cererii de finanțare trebuie să fie redactat electronic;
- b. se va utiliza ultima versiune de Cerere de Finanțare, publicată pentru sesiunea respectivă ;
- c. denumirea fișierelor nu trebuie să conțină caracterele speciale “~ " # % & * : < > ? / \ { | }”
- d. este obligatorie completarea câmpurilor:

- CUI solicitant
- Statut juridic solicitant
- Date de identificare ale reprezentantului legal de proiect:
- BI/ CI/ Pașaport
  - Serie
  - Număr
- Data eliberării
- Data valabilității
- E-mail reprezentant legal
- Amplasare proiect Regiune – Județ
- Obiectiv investiție: Județ/ Localitate/ Oraș/ Comună/ Sat
- În funcție de informațiile privind amplasarea proiectului – Regiune – Județ și tipul de investiție, cu construcții montaj sau fără construcții montaj, se va stabili Oficiul Județean/ Centrul regional la care se va lansa fluxul de depunere Cerere de finanțare, în SPCDR.

e. Încărcarea formularului Cererii de finanțare completat și scanat.

2. Încărcare documente anexate Cererii de finanțare

Utilizatorul va încărca fiecare document în parte, încărcarea fiind de tip asincron. Validări privind formatul fișierelor ce urmează a fi încărcate: fișierele trebuie să fie în format .pdf scanate o rezoluție de minim 200 dpi.

3. Încărcare Alte documente

În această secțiune, utilizatorul are posibilitatea de a încărca și alte documente justificative ale proiectului. După realizarea pașilor de mai sus, utilizatorul va acționa butonul de Upload, iar la finalizarea încărcării, acesta va primi un mesaj de confirmare, dacă toate fișierele au fost încărcate cu succes.

După încărcarea cu succes a tuturor fișierelor, acestea vor fi transferate la AFIR. Acestea se vor regăsi în Sistemul de gestiune a documentelor, în folder-ul proiectului, concomitent cu startarea fluxului de Depunere-Evaluare, în sarcinile Șef SAFPD, pentru desemnarea expertului care va verifica Cererea de finanțare.

Alocarea bonurilor de ordine se va realiza prin generarea unei secvențe unice pe sesiune.

Atenție! pentru a preveni respingerea Cererii de finanțare ca urmare a descoperirii unor erori de formă în completarea Cererii de finanțare, solicitantul are responsabilitatea încărcării unei cereri de finanțare în care informația să fie completă și conformă cu realitatea.

După depunerea proiectelor, pentru solicitanți, sunt disponibile numai acțiunile „Vizualizare” și „Statusuri”.

Pentru Cererile de finanțare a căror încărcare on-line prin intermediul portalului AFIR se realizează după ora 14.00, termenul privind verificarea condițiilor de admitere se derulează din

ziua următoare. În ultima zi de depunere a etapei lunare aferente sesiunii de depunere încărcarea online se realizează până la ora 16.00.

Pieșele desenate care depășesc formatul A3, se pot atașă salvate direct în format .pdf, la care se va adaugă declarația proiectantului privind conformitatea cu planșele originale din Cererea de finanțare.

N.B.! Este strict interzisă utilizarea tuturor roboților sau scripturilor care colectează în mod automat resursele, folosirea programelor care imită caracteristicile unui utilizator uman sau care oferă un avantaj nedrept, și/ sau folosirea de click-bots sau script-uri care execută click-uri în mod automat sau reproduc în alt mod comportamentul uman.

Este strict interzisă utilizarea de locații multiple/ ip-uri multiple pentru același User.

Retragerea cererii de finanțare

Solicitanții pot să-și retragă în orice moment cererile de finanțare, dacă autoritatea competentă nu i-a anunțat în prealabil cu privire la eventualele erori pe care le conține Cererea de finanțare sau nu a trimis o notificare cu privire la un control la fața locului.

Pentru toate proiectele depuse online, retragerea Cererii de finanțare se poate efectua (online) prin completarea și semnarea Formularului E 0.2 (format PDF) de către solicitant/ reprezentantul legal.

Formularul de retragere al cererii de finanțare E0.2 va fi scanat și va fi transmis online pe site-ul www.afir.madr.ro

Formularul E0.2 de retragere a Cererii de finanțare va fi însoțit de emiterea automată a numărului de înregistrare în *Registrul electronic al cererilor de finanțare* cu statutul de *Retrasă*. După analizarea formularului E0.2, șeful Serviciului responsabil de verificarea proiectului va dispune expertului întreruperea verificării Cererii de finanțare pentru care s-a solicitat retragerea la finanțare.

Atentie! Nu se poate reveni asupra unei solicitări de retragere a unei cereri de finanțare!

3.1.3 VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Verificarea Cererilor de finanțare se realizează de către OJFIR.

1. VERIFICAREA ELIGIBILITĂȚII CERERII DE FINANȚARE

Verificarea eligibilității este efectuată în baza documentelor depuse de către solicitant, pe suport letric.

Verificarea eligibilității tehnice și financiare constă în:

- ☒ verificarea existenței documentelor depuse la Cererea de finanțare;
- ☒ verificarea condițiilor de eligibilitate ale solicitantului și ale exploatației agricole;
- ☒ verificarea criteriilor de eligibilitate ale proiectului;

- ☒ verificarea conținutului Planului de afaceri și a documentelor anexate Cererii de finanțare.

În cazul în care proiectul face obiectul controlului pe teren, acesta se realizează și se efectuează numai în prezența reprezentantului legal al solicitatului, caz în care solicitantul va fi notificat cu privire la acest aspect, acestuia i se va înmâna o copie a Fișei de verificare pe teren, la data încheierii controlului.

AFIR își rezervă dreptul de a solicita informații sau documente suplimentare oricând pe parcursul verificărilor și implementării proiectului, dacă se consideră necesar. Informațiile suplimentare se vor solicita de către experții evaluatori în sistem on-line, iar răspunsul va fi transmis online în maxim 5 zile lucrătoare de la confirmarea de primire a Adresei de solicitare informații suplimentare, dar nu mai mult de 7 zile lucrătoare de la comunicare (în cazul lipsei confirmării de primire).

Cazurile în care expertul evaluator poate solicita informații suplimentare sunt următoarele:

- (1) în cazul în care documentul tehnic (Planul de afaceri) conține **informații insuficiente** pentru clarificarea unui criteriu de eligibilitate/ principiu de selecție sau există informații contradictorii în interiorul lui, ori, față de cele menționate în Cererea de finanțare;
- (2) în cazul în care există **diferențe de calcul** al sprijinului;
- (3) în cazul în care, în procesul de verificare a documentelor din dosarul Cererii de finanțare, se constată omisiuni privind bifarea anumitor casete (inclusiv din Cererea de finanțare) sau omiterea semnării anumitor pagini de către solicitant/ reprezentantul legal, iar din analiza proiectului expertul constată că aceste curențe sunt cauzate de anumite erori de formă sau erori materiale.

În cazul în care restul documentelor din Cererea de finanțare nu sunt în conformitate cu forma cerută la cap. 4.1 „Documentele necesare la depunerea Cererii de finanțare”, Cererea de finanțare va fi declarată neeligibilă.

În urma acestor verificări pot exista următoarele situații:

- ☒ proiectul este neeligibil, caz în care solicitantul va fi înștiințat cu privire la acest aspect;
- ☒ proiectul este eligibil și va avea un punctaj estimat $\geq$ pragul de calitate lunar caz în care proiectul va trece la etapa de verificare a criteriilor de selecție;
- ☒ proiectul este neconform, caz în care solicitantul este înștiințat cu privire la acest aspect.

2. VERIFICAREA CRITERIILOR DE ELIGIBILITATE ȘI DE SELECȚIE

În urma verificării Criteriilor de Eligibilitate și a Criteriilor de Selecție pot exista trei situații:

- ☒ proiectul este neeligibil, caz în care solicitantul este înștiințat cu privire la acest aspect;
- ☒ proiectul este eligibil și va avea un punctaj estimat $\geq$ pragul de calitate lunar, caz în care proiectul va trece la etapa de verificare a criteriilor de selecție;
- ☒ proiectul este neconform, caz în care solicitantul este înștiințat cu privire la acest aspect.

Înainte de depunerea cererii de finanțare, solicitantul are obligația:

- de a identifica, obiectiv, punctajul estimat (evaluare, prescoring) pe care acesta îl întrunește și pe care trebuie să îl menționeze în Cererea de finanțare la Secțiunea A8 - *Total punctaj estimat (evaluare) pentru criteriile de selecție îndeplinite* ;
- de a încadra corect proiectul din punct de vedere al alocării financiare distincte a măsurii/ submăsurii/ componentei prin completarea în Cererea de finanțare a *Secțiunii A6 – Detalii proiect*.

Toate activitățile pe care solicitantul se angajează să le efectueze în cadrul Planului de afaceri și pentru care a primit punctaj la selecție, devin condiții obligatorii pentru menținerea sprijinului pe toata perioada de valabilitate a Deciziei de finanțare.

Verificarea pe teren se realizează numai în prezența reprezentantului legal al solicitatului și se efectuează de către entitatea care instrumentează Cererea de Finanțare, respectiv OJFIR – pentru toate Cererile de finanțare.

Scopul verificării pe teren este de a controla datele și informațiile cuprinse în anexele tehnice și administrative cu elementele existente pe amplasamentul propus. Expertul compară verificarea anumitor criterii de eligibilitate pe baza documentelor (etapa verificării administrative) cu realitatea, pentru a se asigura de corectitudinea răspunsurilor.

Foarte important!

În cazul în care solicitantul nu este de acord cu rezultatele vizitei pe teren efectuate de către OJFIR, acesta poate contesta rezultatele verificării la publicarea Raportului de selecție, indiferent dacă la momentul efectuării vizitei pe teren reprezentantul legal a înscris sau nu OBSERVAȚII în Fișa de verificare pe teren.

În cazul în care, la data vizitei pe teren culturile existente nu sunt în perioada de vegetație și acestea nu pot fi constatate de către experții OJFIR, solicitantul va prezenta documente, precum:

- documente prin care se va justifica înființarea culturii;
- facturi achiziționare sămânță;
- facturi vânzare producție;
- certificat de producător.

3. SELECȚIA PROIECTELOR

Alocarea publică disponibilă a submăsurii aferenta perioadei continue de depunere, criteriile de selecție, punctajele de selecție, criteriile de departajare și pragul minim sunt realizate la inițiativa MADR AM PNDR cu consultarea prealabilă a Comitetului de Monitorizare. Pentru fiecare sesiune continuă de depunere se publică un **ANUNȚ DE LANSARE A LICITAȚIEI** în care se vor preciza: alocarea sesiunii, intervalul continuu de depunere a proiectelor, pragul minim și pragurile de calitate lunare.

Punctajul minim pentru această submasură este de 15 puncte și reprezintă pragul sub care niciun proiect eligibil nu poate intra la finanțare.

Solicitanții la depunerea proiectului completează **obligatoriu** în Cererea de finanțare câmpul aferent punctajului estimativ (evaluare/ prescoring).

Depunerea și evaluarea proiectelor se realizează lunar doar pentru proiectele ce au punctajul estimat (evaluare/ prescoring) mai mare sau egal cu pragul de calitate aferent lunii respective.

Depunerea continuă a proiectelor în cadrul sesiunii aferente submăsurii/ componente (alocare distinctă) se oprește înainte de termenul limită prevăzut în nota de lansare, atunci când valoarea publică totală a proiectelor depuse având un punctaj estimat (evaluare/ prescoring) mai mare sau egal cu pragul de calitate aferent lunii respective, excluzând valoarea publică totală a proiectelor retrase, ajunge la 200% din nivelul alocării sesiunii aferente submăsurii/ componente (alocare distinctă), cu excepția primelor 5 zile calendaristice din fiecare etapă de depunere stabilită când oprirea depunerilor de proiecte nu este condiționată de atingerea plafonului de 200% din nivelul alocării sesiunii.

Atenție! Proiectele al căror punctaj estimat de solicitanți va scădea în urma evaluării AFIR sub pragul de calitate corespunzător lunii respective și proiectele încadrate greșit din punct de vedere al alocării financiare aferente unei măsuri/ submăsuri/ componente (alocare distinctă), vor fi declarate **neconforme**.

Selecția proiectelor eligibile se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție în cadrul alocării disponibile pentru selecția lunară ce reprezintă diferența dintre alocarea sesiunii și valoarea publică totală a proiectelor selectate prin rapoartele de selecție/ contestații lunare anterioare, valoarea publică totală a contestațiilor depuse aferente Rapoartelor de selecție lunare publicate, după caz.

În cazul proiectelor cu același punctaj, departajarea acestora se face în ordinea următoarelor priorități:

- (1) nivelul de calificare în domeniul agricol;
- (2) sectorul prioritar.

În cazul în care există proiecte cu același punctaj și aceleași priorități, departajarea se va face în ordine descrescătoare a dimensiunii economice a exploatației agricole exprimate prin standard output (S.O.).

După publicarea raportului de selecție lunar pe pagina de internet AFIR, solicitanții au la dispoziție 5 zile lucrătoare pentru a depune on-line contestații cu privire la rezultatul selecției.

Atenție! Contestațiile se semnează de către solicitant și se depun on-line.

Urmare soluționării contestațiilor, comisia de contestații va proceda la selecția proiectelor cu punctajul total mai mare sau egal cu punctajul ultimului proiect selectat pentru finanțare aferent etapei respective, cu aplicarea criteriilor de departajare prevăzute în Ghidul solicitantului aferent

submăsurii sau mai mare sau egal decât pragul de calitate lunar aferent etapei respective în situația în care valoarea publică totală a proiectelor selectate din raportul de selecție lunar aferent este mai mică decât alocarea disponibilă pentru selecția etapei stabilită conform art. 7 alin.(2) din „Regulamentul de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare a contestațiilor pentru proiectele aferente măsurilor din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014 - 2020 (PNDR)”. Urmare a publicării Raportului de contestații lunar, există posibilitatea întocmirii unui Raport de selecție aferent etapei pentru care au fost finalizate contestațiile, după caz, conform Regulamentului de organizare și funcționare a procesului de selecție și al procesului de verificare a contestațiilor pentru proiectele aferente măsurilor din PNDR 2014-2020, aprobat, în vigoare la data lansării sesiunii de depunere proiecte.

Evaluarea criteriilor de selecție se face doar în baza documentelor depuse odată cu Cererea de finanțare.

Procesul de selecție și procesul de soluționare a contestațiilor se desfășoară conform prevederilor „Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare a contestațiilor pentru proiectele aferente măsurilor din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 (PNDR)”, publicat pe site-urile www.madr.ro și www.afir.info.

Atenție!

Solicitanții vor putea retrage și redepona proiectul o singură dată în cadrul sesiunii continue de depunere.

De asemenea, solicitanții care au fost declarați neconformi vor putea să mai redeponă proiectul o singură dată în cadrul sesiunii continue de depunere.

3.2. CONTRACTAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL

Pentru proiectele selectate pentru finanțare, AFIR notifică beneficiarii privind selectarea Cererii de finanțare în vederea prezentării documentelor necesare contractării în maxim 30 zile lucrătoare de la data confirmării de primire a notificării, trebuie să se prezinte la sediul CRFIR de care aparține, în vederea semnării Deciziei de finanțare, precum și a documentelor originale aferente acestora, pentru ca expertul AFIR să verifice conformitatea cu originalul. Decizia de finanțare urmează a fi încheiată după prezentarea și verificarea documentelor necesare contractării, dar nu mai târziu de 15 zile lucrătoare de la data prezentării documentelor de către solicitant. În cazul în care solicitantul nu se prezintă în termenul precizat în Notificare cu documentele solicitate, pentru a lua la cunoștință Decizia de finanțare și nici nu anunță AFIR că nu se poate prezenta în termen, atunci se consideră că a renunțat la ajutorul financiar nerambursabil.

Verificarea conformității la încheierea deciziei de finanțare:

Efectuarea conformității se va realiza înainte de semnarea Contractului de finanțare și constă în verificarea Cererii de finanțare dacă:

- ☑ documentele originale aflate în posesia solicitantului corespund cu Cererea de finanțare depusă on-line.

Foarte important!

- ☑ În cazul în care expertul vericator descoperă modificări ulterioare aduse documentelor scanate în format electronic, cu excepția situațiilor în care acestea au survenit ca urmare a solicitării de informații suplimentare, proiectul este considerat neeligibil și nu se va mai încheia Contractul de finanțare.
- ☑ Constituie eroare de fond ne semnarea declarațiilor pe propria răspundere, situație în care proiectul este declarat neeligibil.
- ☑ Se recomandă consultarea textului integral al Contractului de finanțare (Anexa 4 la prezentul Ghid – vezi www.afir.info), parcurgerea integrală și asumarea celor prevăzute în acesta și anexele aferente, asigurându-se totodată de intrarea în posesie a acestora.

Obiectul Deciziei de finanțare îl reprezintă acordarea finanțării nerambursabile de către AFIR, pentru punerea în aplicare a Cererii de finanțare asumată de către solicitant.

Beneficiarului i se va acorda finanțarea nerambursabilă în termenii și condițiile stabilite în Decizia de finanțare și anexele la aceasta, inclusiv în Cererea de finanțare aprobată, pe care acesta are obligația de a le respecta.

Se recomandă solicitantului/ beneficiarului consultarea integrală a textului Deciziei de finanțare și anexelor la aceasta și asumarea celor prevăzute în aceasta și anexele aferente, asigurându-se totodată de intrarea în posesie a acestora.

Durata de valabilitate a Deciziei de finanțare cuprinde durata de execuție și durata de monitorizare.

Durata de execuție a proiectului aferent Deciziei de finanțare este de maxim 36 de luni (60 de luni pentru sectorul pomicol) de la data semnării acesteia de către AFIR. Aceasta cuprinde:

- ☑ 33 de luni (57 de luni pentru sectorul pomicol) de la data semnării Deciziei de finanțare de către AFIR reprezentând durata de realizare a obiectivelor și implementarea corectă a Planului de afaceri, care include și termenul limită până la care beneficiarul poate depune tranșa a II-a de sprijin;
- ☑ 90 de zile calendaristice de la data înregistrării tranșei a II-a de sprijin pentru efectuarea plății.

Durata de monitorizare a proiectului aferent Deciziei de finanțare este de 3 ani calculată de la data efectuării plății tranșei a II-a de sprijin, perioadă în care beneficiarul se obligă:

- ☑ să respecte și să mențină criteriile de eligibilitate și de selecție;
- ☑ să nu modifice obiectivele prevăzute în Planul de afaceri, parte integrantă din Decizia și Cererea de finanțare;
- ☑ să nu înstrăineze exploatarea parțial sau integral;
- ☑ să nu își înceteze activitatea agricolă.

Beneficiarul are obligația de a menține criteriile de eligibilitate și de selecție în baza cărora proiectul a fost aprobat pe toată durata de valabilitate a Deciziei de finanțare.

Pentru categoriile de beneficiari ai finanțării din FEADR care, după selectarea/ contractarea proiectului, precum și în perioada de monitorizare, își schimbă tipul și dimensiunea întreprinderii avute la data depunerii Cererii de finanțare, în sensul trecerii de la categoria de micro-întreprindere la categoria de mică sau mijlocie, respectiv de la categoria întreprindere mică sau mijlocie la categoria alte întreprinderi, cheltuielile pentru finanțare rămân eligibile, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, conform prevederilor art. 10 din HG nr. 226/ 2015, cu modificările și completările ulterioare.

Modificarea Deciziei de finanțare se poate realiza numai în cursul duratei de execuție a acesteia stabilită prin decizie și nu poate avea efect retroactiv. Orice modificare se va face cu acordul ambelor părți, cu excepția situațiilor în care intervin modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris Beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.

Orice modificare la Decizia de finanțare sau la anexele acesteia se realizează în scris prin Notă de aprobare. Notele de aprobare vor fi încheiate în aceleași condiții ca și Decizia de finanțare.

Astfel:

✚ în cazul modificării domiciliului, a sediului social, a contului bancar și/ sau a instituției financiare pentru proiectul PNDR, înlocuirii responsabilului legal, schimbării structurii acționariatului beneficiarului (atunci când elementele de identificare ale beneficiarului nu se modifică), Beneficiarul se obligă a notifica Autoritatea Contractantă. Notificarea Beneficiarului va fi însoțită de documente justificative eliberate în conformitate cu legislația în vigoare de autoritățile competente.

✚ în cazul modificării Planului de afaceri, Beneficiarul se obligă să depună documentația aferentă cu cel puțin 3 luni înainte de depunerea tranșei a doua de sprijin.

Pentru realizarea obiectivelor din Planul de afaceri, beneficiarul are prevăzut un termen pentru adaptarea la standardele europene (dacă este cazul) și are obligația de a depune în termen de maxim 15 zile lucrătoare, documentul emis de instituțiile abilitate care să ateste că a îndeplinit standardul în termenul de grație stabilit.

Conform prevederilor art. 2(2) din *Regulamentul (UE) nr. 1306/ 2013 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/ 78, (CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2799/ 98, (CE) nr. 814/ 2000, (CE) nr. 1290/ 2005 și (CE) nr. 485/ 2008 ale Consiliului, în sensul finanțării, al gestionării și al monitorizării PAC, „forța majoră” și „circumstanțele excepționale” sunt recunoscute, în special, în următoarele cazuri:*

- (a) decesul beneficiarului;
- (b) incapacitatea profesională pe termen lung a beneficiarului;
- (c) o catastrofă naturală gravă care afectează puternic exploatarea agricolă;
- (d) distrugerea accidentală a clădirilor destinate creșterii animalelor, aflate pe exploatarea agricolă;
- (e) o epizootie sau o boală a plantelor care afectează parțial sau integral șeptelul sau, respectiv, culturile beneficiarului;
- (f) exproprierea întregii exploatare agricole sau a unei mari părți a acesteia, dacă exproprierea respectivă nu ar fi putut fi anticipată la data depunerii cererii.

În cazul apariției forței majore/ circumstanței excepționale, caz în care durata de execuție a proiectului aferent Deciziei de finanțare se suspendă, beneficiarul are obligația:

- de a notifica AFIR în maxim 5 zile de la producerea evenimentului;
- de a prezenta AFIR documente justificative emise de către autoritățile competente în maxim 15 zile de la producerea evenimentului;
- de a notifica AFIR în maxim 5 zile de la încetarea producerii evenimentului.

N.B.! Pentru categoriile de beneficiari ai finanțării din FEADR care, după selectarea/ contractarea proiectului, precum și în perioada de monitorizare, își schimbă tipul și dimensiunea întreprinderii avute la data depunerii Cererii de finanțare, în sensul trecerii de la categoria de microîntreprindere la categoria de mică sau mijlocie, respectiv de la categoria întreprindere mică la categoria mijlocie sau alte întreprinderi, cheltuielile pentru finanțare rămân eligibile, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, conform art. 10 din HG nr. 226/ 2015.

3.3 DEPUNEREA DOSARULUI CERERII DE PLATĂ

Dosarul cererii de plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în Anexa I – Instrucțiuni de plată la Decizia de Finanțare. În Anexa nr. 18 la Ghidul solicitantului se regăsesc Formularele de plată tipizate ce se atașează la Dosarul cererii de plată:

- ✚ Formularul AP 0.1 - Declarația de eşalonare a depunerii Dosarelor cererilor de plată;
- ✚ Formularul AP 1.1 - Cererea de Plată aferentă tranșelor 1 și 2 și Anexa Identificarea financiară;
- ✚ Formularul AP 1.2 - Raportul de execuție;
- ✚ Formularul AP 1.3 - Lista coeficienților de calcul ai producției standard pentru vegetal/ zootehnic;
- ✚ Formularul AP 1.4 - Declarația pe propria răspundere a beneficiarului.

Sprijinul pentru dezvoltarea fermelor mici va fi acordat în două tranșe, astfel:

- ☑ beneficiarul va depune prima tranșă a dosarului cererii de plata reprezentând 75% din valoarea sprijinului financiar nerambursabil **în maximum 30 zile de la data semnării de luare la cunoștință de către beneficiar a Deciziei de finanțare semnată de către Directorul General Adjunct al CRFIR;**
- ☑ beneficiarul va depune a doua tranșă a dosarului cererii de plată reprezentând 25% din valoarea sprijinului financiar nerambursabil după realizarea obiectivelor propuse în planul de afaceri, în maximum 33 luni (57 de luni pentru sectorul pomicol) de la data semnării Deciziei de finanțare. Aceasta se depune după îndeplinirea tuturor obiectivelor prevăzute în Planul de afaceri, dar nu mai devreme de depunerea unei noi Cereri de plată pe suprafață la APIA, față de momentul încheierii Deciziei de finanțare.

Depunerea dosarului pentru a doua tranșă este condiționată totodată de păstrarea dimensiunii exploatației (S.O.) (fără a reduce dimensiunea economică a exploatației cu mai mult de 15 % cu excepția pepinierelor unde marja de fluctuație poate fi mai mare și cu păstrarea dimensiunii minime eligibile) și după finalizarea implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși trei* ani (*cinci ani pentru exploatațiile pomicole) de la semnarea Contractului de finanțare.

IMPORTANT:

În vederea depunerii Dosarului cererii de plată pentru a doua tranșă de plată, beneficiarul va înștiința AFIR pentru efectuarea vizitei pe teren, astfel:

- pentru fermele vegetale: în perioada de vegetație a culturii/ culturilor existente astfel încât situația reală să poată fi identificată și certificată de către experții AFIR;
- pentru fermele zootehnice: în perioada în care se atinge dimensiunea economică previzionată în cadrul Planului de afaceri;
- pentru fermele mixte: în funcție de sectorul prioritar, fie în perioada de vegetație a culturii/ culturilor existente (pentru sector prioritar vegetal), fie în perioada în care se atinge dimensiunea economică previzionată în cadrul Planului de afaceri (pentru sector prioritar zootehnic).

Plata se va efectua de către AFIR în maxim 90 de zile de la data înregistrării Dosarului cererii de plată la OJFIR.

În cazul în care, se constată că Beneficiarul nu respectă condițiile de implementare corectă a Planului de afaceri, respectiv nu sunt îndeplinite condițiile de eligibilitate și de selecție și/ sau celelalte obiective prevăzute în Planul de afaceri, AFIR va proceda:

☑ fie la recuperarea integrală a ajutorului financiar nerambursabil plătit și neacordarea celei de a doua tranșe de sprijin (în cazul nerealizării a cel puțin unui obiectiv obligatoriu din Planul de afaceri);

☑ fie la plata parțială (din valoarea tranșei a doua, și după caz de la beneficiar), respectiv proporțional cu ponderea obiectivului suplimentar nerealizat în totalul obiectivelor obligatorii și suplimentare din Planul de afaceri (în cazul nerealizării a cel puțin unui obiectiv suplimentar din Planul de afaceri). Suma va fi reținută din valoarea tranșei a doua de sprijin, și după caz de la beneficiar, în cazul în care se constată că trebuie recuperată și din valoarea acordată la prima tranșă de sprijin. Ponderea obiectivului suplimentar nerealizat se calculează ca procent din numărul total de obiective prevăzute în Planul de afaceri aprobat (obligatorii și suplimentare).

Sprijinul financiar se recuperează integral și proiectul este declarat neeligibil în următoarele cazuri:

- ☑ nerespectarea condițiilor de eligibilitate privind:
- dovada creșterii performanțelor economice ale exploatației, prin comercializarea producției proprii în procent de minimum 20% din valoarea primei tranșe de sprijin;
  - existența platformei de gestionare a gunoiului de grajd, conform normelor de mediu în baza cerințelor minime anexate la prezentul Ghid;
  - pentru amenajările de gestionare a gunoiului de grajd care, ținând cont de tipul amenajării, nu necesită emiterea autorizației de construire, la a doua tranșă de plată se va atașa o adeverință emisă de Primărie care să ateste că amenajarea și gestionarea gunoiului de grajd respectă legislația în vigoare;
  - dacă beneficiarul a recurs pentru elaborarea Planului de afaceri la un consultant privat și suma aferentă cheltuielilor cu consultanța este inclusă în Planul de afaceri, la a doua tranșă de plată trebuie să prezinte contractul de consultanță;
  - stabilirea domiciliului/ sediului social în UAT-ul în care este înregistrată exploatația;
  - stabilirea locului de muncă în același UAT sau zona limitrofă a UAT-ului în care este înregistrată exploatația;
  - în situația în care din cauza tipologiei de activitate care nu permite ca angajatorul să figureze cu sediul social sau punct de lucru în aceeași UAT sau zona limitrofă a UAT în care este înregistrată exploatația, însă fermierul își desfășoară activitatea efectiv în același UAT sau în zona limitrofă a UAT-ului în care este înregistrată exploatația, la a doua tranșă de plată se vor prezenta cumulativ documentele care atestă respectarea condiției:
    - extrasul REVISAL al angajatului;
    - adeverință emisă de angajator care să certifice locul în care angajatul își desfășoară activitatea;

- demararea implementării Planului de afaceri în maxim 9 luni de la data semnării Deciziei de finanțare;

- ☒ nerespectarea menținerii criteriilor de selecție;
- ☒ crearea de condiții artificiale;
- ☒ neîndeplinirea niciunui obiectiv din Planul de afaceri;
- ☒ existența dublei finanțări.

În cazul apariției forței majore/ circumstanțelor excepționale, demonstrată de beneficiar prin depunerea de documente conform prevederilor legislației în vigoare, nu se va recupera sprijinul acordat la prima tranșă și nu se va acorda sprijinul aferent tranșei a doua, în cazul în care situația nu poate fi remediată în termenul de suspendare a Deciziei de finanțare.

Capitolul 4

INFORMAȚII UTILE PENTRU

ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE

4.1 DOCUMENTELE NECESARE LA DEPUNEREA CERERII DE FINANȚARE

1. Planul de afaceri pentru dezvoltarea exploatației (în original).
2. Copiile documentelor de proprietate/ folosință pentru exploatația agricolă:

A) Documente pentru terenul agricol:

☒ documentul care atestă dreptul de proprietate asupra terenului agricol conform prevederilor legislației în vigoare (contract de vânzare - cumpărare autentificat de notar, act de donație autentificat de notar, hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă cu punere în posesie, certificat de moștenitor unic autentificat de notar, precum și alte documente care demonstrează terților dreptul de proprietate conform prevederilor legislației în vigoare autentificate la notar),

și/ sau

☒ tabelul centralizator cu suprafețele luate în arendă pe categorii de folosință și perioade de arendare, emis de Primărie, semnat de persoanele autorizate conform prevederilor legislației în vigoare (care să conțină sumarul contractelor de arendare valabile la data depunerii Cererii de finanțare)

și/ sau

☒ contractul de concesiune valabil la data depunerii Cererii de finanțare însoțit de adresa emisă de concedent care conține situația privind respectarea clauzelor contractuale, respectarea graficului de realizare a investițiilor prevăzute în contract și alte clauze;

și/ sau

☒ contractul de comodat/ contractul de închiriere/ documentul potrivit căruia suprafața de teren a fost dată temporar în administrare/ folosință

și/ sau

☒ document notarial care atesta constituirea patrimoniului de afectațiune

și/ sau

☒ documentele pentru terenul ce constituie vatra stupinei: acte de proprietate conform legislației în vigoare, sau contract de concesiune/ contract de arendă/ contract de închiriere/ contract de comodat valabile la data depunerii Cererii de finanțare. Suprafața de teren eligibilă pentru vatra stupinei este de minim 5 mp/ stup și 50 mp pentru fiecare pavilion apicol.

În cazul exploatațiilor care presupun înființarea și/ sau reconversia plantațiilor pomicole, contractele care conferă dreptul de folosință asupra terenurilor trebuie să fie valabile cel puțin 15 ani începând cu anul depunerii Cererii de finanțare, cu excepția pepinierelor, culturilor de căpșun, zmeur, mur, coacăz și agriș, unde perioada minimă este de 10 ani.

Contractele care conferă dreptul de folosință asupra terenurilor agricole (arendă, concesiune) trebuie să fie încheiate în numele solicitantului și să fie valabile la momentul depunerii Cererii de finanțare.

N.B. În cazul în care apar diferențe de localizare între documentele ce atestă dreptul de folosire al terenurilor și înregistrările din IACS, certificarea localizării suprafețelor de teren se va realiza în conformitate cu înregistrările din APIA.

În ceea ce privește clădirile asupra cărora se intervine cu modernizări/ extinderi și a terenurilor pe care se vor realiza proiecte de presupun lucrări de construcții montaj, contractele care conferă dreptul de folosință vor fi încheiate pe o perioadă egală cu perioada de implementare și monitorizare a proiectelor.

În cazul în care solicitantul își propune prin proiect construcții noi, documentele solicitate sunt următoarele:

a) Pentru construcții permanente, conform prevederilor Legii nr. 50/ 1991, cu modificările și completările ulterioare:

☒ documentul care atestă dreptul real principal asupra construcției: drept de proprietate, uz, uzufruct, superficie, servitute, concesiune (dobândit prin act autentic notarial de ex: contract de vânzare-cumpărare, de schimb, de donație), certificat de moștenitor, act administrativ de restituire, hotărâre judecătorească;

b) Pentru construcții provizorii, conform prevederilor Legii nr. 50/ 1991, cu modificările și completările ulterioare:

☒ documentul care atestă dreptul real principal asupra construcției: drept de proprietate, uz, uzufruct, superficie, servitute (dobândit prin act autentic notarial de ex: contract de vânzare-cumpărare, de schimb, de donație), certificat de moștenitor, act administrativ de restituire, hotărâre judecătorească, lege;

sau

☒ documentul care atestă dreptul de creanță asupra construcției dobândit prin: concesiune, comodat, locațiune.

În cazul prezentării contractului de comodat/ locațiune pentru construcțiile cu caracter provizoriu, conform prevederilor Legii nr. 50/ 1991, cu modificările și completările ulterioare, solicitantul trebuie să atașeze și acordul expres al proprietarului de drept.

În cazul terenurilor asupra cărora nu se intervine prin proiect și a clădirilor deja existente, sunt acceptate toate tipurile de documente invocate în secțiunea dedicată documentelor acceptate pentru construcții, după cum urmează:

- documente care atestă: drept de proprietate, uz, uzufruct, superficie, servitute (dobândit prin act autentic notarial de ex: contract de vânzare-cumpărare, de schimb, de donație), certificat de moștenitor, act administrativ de restituire, hotărâre judecătorească, lege sau drept de creanță asupra construcției dobândit prin: concesiune, comodat, locațiune.

De asemenea, precizăm că locațiunea bunurilor imobile și aceea a bunurilor mobile se numește închiriere, iar locațiunea bunurilor agricole poartă denumirea de arendare (conform Codului Civil – Legea 287/ 2009, cu modificările și completările ulterioare).

Solicitanții care prevăd în Planul de afaceri ca acțiune pentru îndeplinirea obiectivului, cumpărarea terenului pe care se va construi platforma/ amenajarea privind gestionarea gunoiului de grajd, nu sunt obligați să atașeze la depunerea Cererii de finanțare documente care să ateste proprietatea/ dreptul de folosință pentru amenajarea platformei de gunoi de grajd.

Autorizația de Construire se va prezenta la solicitarea celei de-a doua tranșe de plată pentru construcțiile cu caracter provizoriu/ definitiv propuse a fi realizate prin planul de afaceri, cât și pentru cele existente asupra cărora se intervine cu modificări care necesită autorizarea lucrărilor conform Legii 50/ 1991, cu modificările și completările ulterioare.

B) Documente pentru animale, păsări și familii de albine:

☒ copia adeverinței emise de ANZ din care să rezulte codul de identificare a stupinei și stupilor, numărul familiilor de albine actualizat cu cel mult 30 de zile înaintea datei depunerii Cererii de finanțare;

Carnetul stupinei actualizat va fi prezentat la data verificării pe teren a Cererii de finanțare și a Cererii de plată.

☒ pașaportul emis de ANZ pentru ecvideele (cabalinele) cu rasă și origine – dacă este cazul.

C) Pentru exploatațiile vegetale: Copie după formularul integral al Registrului agricol emis de Primărie **actualizată în anul depunerii Cererii de finanțare**, din care să rezulte dreptul de folosință (proprietate/ arendă/ concesiune) al terenului, dreptul de proprietate asupra animalelor (toate categoriile de animale domestice și sălbatice aflate în captivitate în cadrul exploatației), cu ștampila primăriei și mențiunea „Conform cu originalul”.

D) Pentru exploatațiile mixte și zootehnice: Copie după formularul integral al Registrului agricol emis de Primărie **actualizat cu cel mult 30 de zile înaintea datei depunerii Cererii de finanțare**, din care să rezulte dreptul de folosință (proprietate/ arendă/ concesiune) al terenului, dreptul de proprietate asupra animalelor (toate categoriile de animale domestice și sălbatice aflate în captivitate în cadrul exploatației), cu ștampila primăriei și mențiunea „Conform cu originalul”.

În situația în care primăriile nu pot elibera copia Registrului Agricol cu situația curentă, se va depune copia ultimei înregistrări a registrului agricol, după caz însoțită de adeverință emisă de primărie privind situația curentă.

---

3. Copiile situațiilor financiare pentru anii „n” și „n-1”, unde „n” este anul anterior anului în care solicitantul depune Cererea de finanțare, înregistrate la Administrația Financiară:

a) Pentru societăți comerciale:

- ☒ Bilanțul (cod 10);
- ☒ Contul de profit și pierderi (cod 20);
- ☒ Datele informative (cod 30);
- ☒ Situația activelor imobilizate (cod 40);
Și/ SAU
- ☒ Declarația de inactivitate (pentru societățile înființate în anii „n” și/ sau „n-1”, care nu au avut activitate).

Societățile comerciale înființate în anul 2017 nu au obligația depunerii acestor documente.

b) Pentru persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și întreprinderi familiale:

- ☒ Declarația privind veniturile realizate (Formularul 200 - cod 14.13.01.13);
Și/SAU
- ☒ Declarația privind veniturile din activități agricole - impunere pe normele de venit (Formularul 221 - cod 14.13.01.13/ 9), în cazul solicitanților care în anii „n” și „n-1”, sunt autorizați conform OUG. 44/ 2008, cu modificările și completările ulterioare, care au optat pentru calcularea venitului net pe bază de norme de venit.

Sau

- ☒ Declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice.

Atenție! În cazul în care solicitantul este înființat în anul depunerii Cererii de finanțare, nu este cazul depunerii niciunui din documentele mai sus menționate.

4. Copia actului de identitate al reprezentantului legal de proiect (asociat unic/ asociat majoritar/ administrator)

5. Hotărârea Adunării Generale a Asociaților (AGA) persoanei juridice, prin care se desemnează reprezentantul legal sau administratorul (acționar majoritar 50%+1) care să reprezinte societatea în relația cu AFIR și care exercită un control efectiv pe termen lung (de cel puțin 6 ani/ 8 ani în cazul sectorului pomicol) în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, beneficii, riscuri financiare în cadrul exploatației respective

6. Documentele care demonstrează gradul de rudenie între asociați/ membrii familiei din cadrul microîntreprinderii/ întreprinderii mici (copiile actelor de identitate, alte documente relevante)

7. Copia diplomei de absolvire/ certificatului de calificare profesională/ certificatului de absolvire/ certificatului de competențe profesionale/ documentului emis în urma absolvirii cursurilor de instruire/ documentului care atestă absolvirea învățământului minim:

Pentru eligibilitate:

- ☒ documentul care atestă absolvirea învățământului minim de 8 clase se atașează în cazul în care solicitantul nu are studii superioare/ postliceale/ liceale în domeniul agricol/ agro-alimentar/ veterinar/ economiei agrare;

Pentru acordarea punctajului în cadrul criteriilor de selecție:

- ☒ diploma de absolvire se atașează în cazul studiilor superioare (diploma de doctor, diploma de disertație, diploma de licență);
- ☒ diploma de absolvire a studiilor postliceale (diploma/ certificatul de absolvire)/ liceale (diploma de bacalaureat) în domeniul agricol/ agro-alimentar/ veterinar/economiei agrare;
- ☒ certificatul de calificare profesională se atașează în cazul cursurilor de calificare/ recalificare în domeniul agricol/ agro-alimentar/ veterinar/ economiei agrare realizate de către furnizori de formare profesională a adulților autorizați pentru respectivul program de formare profesională (minim Nivelul I). De asemenea, sunt acceptate și certificatele de absolvire a cursurilor de calificare emise de ANCA în domeniul agricol, agro-alimentar, veterinar sau economie agrară.
- ☒ Document de recunoaștere a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, care trebuie de asemenea să fie autorizat de Autoritatea Națională pentru Calificări;
- ☒ certificatul de absolvire se atașează în cazul cursurilor de perfecționare/ specializare/ inițiere în domeniul agricol/ agro-alimentar/ veterinar/ economiei agrare realizate de către furnizori de formare profesională a adulților autorizați pentru respectivul program de formare profesională sau documentul echivalent acestuia; (sub numărul de ore aferent Nivelului I de calificare profesională).

Furnizorii de formare profesională a adulților autorizați se regăsesc în *Registrul Național al Furnizorilor de Formare Profesională a Adulților (RNFFPA)* publicat la adresa http://www.anc.edu.ro/?page_id=34.

Nivelul I de calificare profesională are o durată de minim 360 ore, pentru certificatele eliberate până la 1 ianuarie 2016 și 80 ore pentru cele eliberate ulterior, conform prevederilor legale în vigoare.

Centrele de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale autorizate se regăsesc în *Registrul național al centrelor de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale* publicat la adresa http://www.anc.edu.ro/?page_id=222.

În cazul în care solicitantul care a absolvit în ultimele 12 luni până la data depunerii Cererii de finanțare, nu poate prezenta la Cererea de finanțare copia diplomei de studii superioare (diploma de doctor, diploma de disertație, diploma de licență), postliceale (diploma/ certificatul de absolvire)/ liceale (diploma de bacalaureat) sau a certificatului de absolvire a cursului/ documentului echivalent în domeniul agricol/ agro-alimentar/ veterinar/ economiei agrare,

acesta poate atașa copia adeverinței de absolvire a studiilor respective, însoțită de situația școlară (sau după caz foaia matricolă), emise de către instituția de învățământ absolvită, cu condiția prezentării diplomei de studii/ certificatului de absolvire sau documentului echivalent în original în vederea acordării celei de-a doua tranșe de sprijin; în caz contrar acesta, va fi declarat neeligibil și se vor recupera sumele plătite în prima tranșă.

8. Copia/ copiile documentului/ documentelor care certifică utilizarea resurselor genetice autohtone:

☒ în cazul soiurilor de plante de cultură autohtone se vor atașa copiile:

- facturii fiscale de achiziție a seminței certificate;
- documentului oficial de certificare a lotului de sămânță cu mențiunea „sămânță admisă pentru însămânțare”/ buletinului de analiză oficial cu mențiunea „sămânță admisă pentru însămânțare”/ buletinului de analiză oficial cu mențiunea „Necesar propriu” și „Interzisă comercializarea”/ documentului de calitate și conformitate al furnizorului/ oricărui alt document echivalent documentelor menționate emis într-un stat membru al Uniunii Europene sau într-o țară terță care are echivalență conform Deciziei Consiliului 2003/ 17/ CE/ etichetei oficiale;
- Declarația pe proprie răspundere privind menținerea criteriului de selecție privind soiurile autohtone, (conform Secțiunii F din Cererea de finanțare)

sau

- Declarația pe proprie răspundere privind îndeplinirea criteriului de selecție privind soiurile autohtone până la momentul acordării celei de-a doua tranșe de sprijin, pentru dezvoltarea exploatației cu astfel de soiuri (conform Secțiunii F din Cererea de finanțare).

Soiurile se regăsesc în Catalogul Oficial al soiurilor și plantelor de cultură din România – ISTIS

☒ în cazul speciilor autohtone de animale se va atașa:

- Certificatul de origine pentru animalele deținute de solicitant emis de către Asociațiile/ Organizațiile crescătorilor de animale, acreditate pentru întocmirea și menținerea registrului genealogic din specia prevăzută în proiect, autorizată de ANZ;
- Declarația pe proprie răspundere privind menținerea criteriului de selecție privind rasele autohtone, (conform Secțiunii F din Cererea de finanțare)

sau

- Declarația pe proprie răspundere privind îndeplinirea criteriului de selecție privind rasele autohtone până la momentul acordării celei de-a doua tranșe de sprijin, pentru dezvoltarea exploatației cu astfel de specii (conform Secțiunii F din Cererea de finanțare).

9. Copia Contractului de colectare a gunoii de grajd încheiat între solicitant și deținătorul platformei

sau

Copia Adeverinței emisă de Primăria Comunei pe teritoriul căreia se regăsește platforma comunală, din care să rezulte faptul că aceasta va prelua gunoiul de grajd din exploatarea solicitantului;

10. Copiile documentelor emise de autoritățile de mediu, sanitar, sanitar-veterinar, dacă este cazul

11. Aviz de conformitate proiect cu obiectivele Strategiei Integrate de Dezvoltare Durabilă pentru Delta Dunării emis de Asociația pentru Dezvoltare Intercomunitară Delta Dunării - ITI Delta Dunării (pentru solicitanții din arealul vizat de Strategia Integrată de Dezvoltare Durabilă a Deltei Dunării SIDD)

12. Declarație privind prelucrarea datelor cu caracter personal

13. Alte documente justificative pe care solicitantul le consideră relevante pentru proiect (dacă este cazul).

4.2 DOCUMENTELE NECESARE ÎN VEDEREA SEMNĂRII DECIZIEI DE FINANȚARE

1. Certificatul care să ateste lipsa datoriilor restante fiscale și sociale emise de Direcția Generală a Finanțelor Publice, iar în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor, se va depune Certificat emis de Primăria de pe raza cărora își au sediul social și punctele de lucru.

2. Cazierul judiciar, în original, al reprezentantului legal care să ateste lipsa înscrierilor care privesc sancțiuni penale în domeniul economico-financiar, valabil la data încheierii contractului - *poate fi solicitat de către AFIR, în conformitate cu prevederile Legii nr. 290/ 2004 privind cazierul judiciar, republicată, cu modificările și completările ulterioare.*

3. Documentul emis de ANSVSA prin care se certifică înregistrarea exploatației ca fiind exploatație comercială de tip A/înregistrare sanitar veterinară pentru unitățile de vânzare directă de produse primare apicole, conform prevederilor Ordinului nr. 16/ 2010, cu modificările și completările ulterioare.

4. **Document emis de ANSVSA, prin care se certifică înregistrarea** exploatație apicole comerciale pentru material biologic, conform Ordinului ANSVSA nr. 16 din 16.03.2010.

5. Documentul emis de instituția financiar-bancară în care să se menționeze denumirea și adresa instituției financiar-bancare, titularul contului, CUI-ul titularului și codul IBAN al contului prin care se derulează proiectul FEADR.

4.3 LISTA ANEXELOR LA GHIDUL SOLICITANTULUI DISPONIBILE PE SITE-URILE MADR ȘI AFIR

- Anexa nr. 1 - Fișa Măsurii 06 - Dezvoltarea fermelor și a întreprinderilor;
- Anexa nr. 2 - Cererea de finanțare;
- Anexa nr. 3 - Planul de afaceri;
- Anexa nr.4 -Decizia de finanțare și anexele I și II la aceasta (Instrucțiuni de plată și Materiale și activități de informare de tip publicitar);
- Anexa nr. 5 - Lista coeficienților de calcul ai producție standard pentru vegetal/zootehnie;
- Anexa nr. 6 - Anexa aferentă Subprogramului Tematic Pomicol;

-
- + Anexa nr. 7 - Nominalizarea arealelor viticole și încadrarea localităților pe regiuni viticole, podgorii și centre viticole;
  - + Anexa nr. 8 - Lista denumirilor de origine controlată (DOC), lista indicațiilor geografice și a mențiunilor tradiționale ale vinurilor admise pentru utilizare în România;
  - + Anexa nr. 9 - Codul bunelor practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole;
  - + Anexa nr. 10 - Calculatorul capacităților de stocare și de împrăștiere a gunoierului de grajd
  - + Anexa nr. 11 - Sinteză studiului privind „Zonarea potențialului de producție agricolă și a potențialului de dezvoltare a investițiilor în activitățile de procesare agro-alimentară, estimarea necesarului de stocare și procesare pe zone” și Metodologia de realizare a studiului privind zonarea potențialului agricol și apicol;
  - + Anexa nr. 11 a - Calculator potențial zonal de producție pentru zootehnie
  - + Anexa nr. 12 - Lista Raselor Autohtone (Indigene) eliberată de Agenția Națională pentru Zootehnie ”Prof. dr. G.K.Constantinescu”;
  - + Anexa nr. 13 - Lista Asociațiilor acreditate de Agenția Națională pentru Zootehnie ”Prof. dr. G.K.Constantinescu”;
  - + Anexa nr. 14 - Lista UAT-urilor din zonele normale;
  - + Anexa nr. 15 - Lista UAT-urilor din zonele montane;
  - + Anexa nr. 16 - Lista UAT-urilor din zonele cu constrângeri specifice;
  - + Anexa nr. 17 - Lista UAT-urilor din zonele cu constrângeri semnificative;
  - + Anexa nr. 18 - Lista UAT din zona unde se implementează Instrumentul Teritorial Integrat (ITI);
  - + Anexa nr. 19 - Instrucțiuni privind evitarea creării de condiții artificiale în accesarea PNDR 2014-2020;
  - + Anexa nr. 20 - Formularele de plată (Declarația de eșalonare a depunerii Dosarelor cererilor de plată, Cererea de plată și Anexa Identificarea financiară, Raportul de execuție, Lista coeficienților de calcul ai producției standard pentru vegetal/zootehnic și Declarația pe propria răspundere a beneficiarului).

4.4 DICȚIONARUL DE TERMENI ȘI CONDIȚII

Activitatea agricolă – reprezintă:

- a) producția, creșterea sau cultivarea de produse agricole, inclusiv recoltarea, mulgerea, reproducerea animalelor și deținerea acestora în scopuri agricole;
- b) menținerea unei suprafețe agricole într-o stare care o face adecvată pentru pășunat sau pentru cultivare, fără nicio acțiune pregătitoare care depășește cadrul metodelor și al utilajelor agricole uzuale, pe baza criteriilor definite de statele membre în cadrul stabilit de Comisie;
- c) efectuarea unei activități minime definite de către statele membre, pe suprafețele agricole menținute în mod natural într-o stare adecvată pentru pășunat sau pentru cultivare.

Agencia de Plați și Intervenție pentru Agricultură (APIA) – reprezintă instituția publică subordonată MADR care este responsabilă cu derularea și gestionarea fondurilor privind plățile directe și măsurile de piață și unele măsuri finanțate din fonduri europene pentru agricultură, dezvoltare rurală și pescuit, stabilite prin ordin al ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale.

Agencia Națională pentru Zootehnie (ANZ) – reprezintă autoritatea națională din subordinea MADR, competentă în domeniul zootehnic privind exploatarea, ameliorarea și reproducția animalelor, inspecția de stat în zootehnie, controlul la producătorii și prim-cumpărătorii de lapte, conservarea și managementul durabil al resurselor genetice la animale.

Agencia pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR) – reprezintă instituția publică subordonată MADR prin care se derulează Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR).

Anul „0” din Planul de afaceri – reprezintă anul în care se realizează înregistrările în nume propriu din ultima perioadă de depunere (înregistrare/ actualizare) a cererii unice de plată pe suprafață în IACS stabilită conform prevederilor legislației naționale în vigoare și/ sau în Registrul exploatațiilor la ANSVSA/ ANZ, precum și în Registrul agricol, conform situației existente în exploatare la momentul depunerii Cererii de finanțare.

Anul „țintă” din Planul de afaceri (Anul 3/ 5 – în cazul plantațiilor pomicole) – reprezintă anul propus de beneficiar pentru îndeplinirea obiectivelor prevăzute în Planul de afaceri.

Autoritatea de Management (AM PNDR) – reprezintă structura din cadrul MADR responsabilă cu elaborarea strategiilor și politicilor specifice în domeniul dezvoltării rurale, precum și implementarea programelor de dezvoltare rurală 2007-2013 și 2014-2020 cu finanțare din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală.

Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor (ANSVSA) – reprezintă autoritatea de reglementare și control în domeniul sanitar-veterinar și pentru siguranța alimentelor, aflată în subordinea Guvernului și în coordonarea ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

Beneficiarul – reprezintă persoana juridică (persoana fizică autorizată, întreprinderea individuală, întreprinderea familială, societatea cu răspundere limitată) care a luat la cunoștință o Decizie de finanțare cu AFIR pentru accesarea fondurilor europene în cadrul submăsurii 6.3.

Carnetul de stupină – reprezintă documentul elaborat de forma asociativă și aprobat de Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor, care conține informații cu privire la mișcarea efectivului, starea de sănătate și întreținere a fiecărei familii de albine, tratamentele efectuate, deplasările în pastoral, precum și alte operațiuni din domeniul apicol.

Cedentul – reprezintă fermierul care cedează integral/ parțial o exploatație agricolă înregistrată în Registrul agricol prin acte de proprietate și/ sau arendă/ concesiune unui alt fermier.

Centrul Regional Pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (CRFIR) - reprezintă structura organizatorică la nivelul regional a AFIR (la nivel național există 8 regiuni).

Cererea de finanțare – reprezintă solicitarea depusă de solicitant/ potențialul beneficiar în vederea obținerii finanțării nerambursabile.

Cesionarul – reprezintă fermierul căruia i se transferă integral/ parțial o exploatație agricolă înregistrată în Registrul agricol prin acte de proprietate și/ sau arendă/ concesiune.

Condiția artificială – reprezintă condiția creată de solicitant/ beneficiar în vederea obținerii unor avantaje care contravin obiectivelor legislației în vigoare și care conduce fie la neacordarea sprijinului, fie la recuperarea sumelor plătite până la momentul descoperirii acesteia, conform prevederilor art. 60 din Regulamentul nr. 1306/ 2013, cu modificările și completările ulterioare.

Decizia de finanțare – reprezintă documentul juridic încheiat în condițiile legii între Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, denumită în continuare AFIR și beneficiar, prin care se stabilesc obiectul, drepturile și obligațiile părților, durata de execuție, valoarea, plata, precum și alte dispoziții și condiții specifice, prin care se acordă asistență financiară nerambursabilă din FEADR și de la bugetul de stat, în scopul atingerii obiectivelor măsurilor cuprinse în PNDR 2014 – 2020.

Derularea proiectului – reprezintă totalitatea activităților efectuate de beneficiarul FEADR de la semnarea Deciziei de finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului.

Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor (DSVSA) – reprezintă structura organizatorică la nivel județean a ANSVSA.

Domeniul agricol/ agro-alimentar/ veterinar/ economie agrară – reprezintă, pentru studiile universitare încadrarea conform prevederilor HG nr. 580/ 2014, cu modificările și completările

---

ulterioare, iar pentru studiile liceale încadrarea conform prevederilor HG nr. 844/ 2002, cu modificările și completările ulterioare.

Dreptul de creanță – reprezintă, conform prevederilor Legii nr. 50/ 1991, cu modificările și completările ulterioare, dreptul asupra construcției și/ sau terenului care conferă titularului dreptul de a obține, potrivit legii, din partea autorității competente, autorizația de construire/ desființare și este dobândit prin: concesiune, comodat, locațiune. Emiterea autorizației de construire în baza unui contract de comodat/ locațiune se poate face numai pentru construcții cu caracter provizoriu și acordul expres al proprietarului de drept.

Dreptul real principal – reprezintă, conform prevederilor Legii nr. 50/ 1991, cu modificările și completările ulterioare, dreptul asupra construcției și/ sau terenului care conferă titularului dreptul de a obține, potrivit legii, din partea autorității competente, autorizația de construire/ desființare și este: dreptul de proprietate, uz, uzufruct, superficie, servitute (dobândit prin: contract de vânzare-cumpărare, de schimb, de donație, certificat de moștenitor, act administrativ de restituire, hotărâre judecătorească).

Durata de execuție a proiectului aferentă Deciziei de finanțare (implementare proiect) - reprezintă perioada de maxim 3/ 5 ani (pentru sectorul pomicol) de la data aprobării Deciziei de finanțare și include termenul de 90 de zile calendaristice de la data înregistrării cererii pentru tranșa a doua de sprijin, aferente plății acestei tranșe.

Durata de monitorizare a proiectului aferentă Deciziei de finanțare – reprezintă perioada de 3 ani calculată de la data efectuării plății tranșei a doua de sprijin.

Durata de valabilitate a Deciziei de finanțare (derulare proiect) – cuprinde durata de execuție a obiectivelor din Planul de afaceri și durata de monitorizare a proiectului.

Exploatația agricolă (ferma) – reprezintă unitatea tehnico-economică de sine stătătoare, cu o gestiune unică și care desfășoară activități agricole prin utilizarea suprafețelor agricole și/ sau creșterea animalelor sau activități de menținere a terenurilor agricole în bune condiții agricole și de mediu, fie ca activitate principală, fie ca activitate secundară. Exploatația poate fi compusă din una sau mai multe unități de producție situate pe teritoriul României, gestionate de un fermier și utilizate pentru activități agricole.

Exploatația comercială de tip A – reprezintă exploatația de animale deținută de persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale, întreprinderi familiale sau persoane juridice organizate în condițiile legii, înregistrate și autorizate de Oficiul Registrului Comerțului, înregistrată în Sistemul național de identificare și înregistrare a animalelor, care îndeplinește condițiile prevăzute în anexa nr. 50 la Ordinul Președintelui ANSVSA nr. 16/ 2010 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare/ autorizare sanitar-veterinară a unităților/ centrelor de colectare/ exploatațiilor de origine și a mijloacelor de transport din domeniul sănătății și al

---

bunăstării animalelor, a unităților implicate în depozitarea și neutralizarea subproduselor de origine animală care nu sunt destinate consumului uman și a produselor procesate.

Exploatație apicolă comercială pentru material biologic - unitate de stupi delimitată, cu vatră permanentă și cu organizare specifică, în care se desfășoară activități de creștere și selecție a mătcilor și/ sau coloniilor/ familiilor - roiurilor de albine, în vederea comercializării.

Fărâmițarea exploatației agricole – reprezintă preluarea unei exploatații agricole de către cel puțin doi fermieri, în vederea creării în mod artificial de condiții pentru obținerea sprijinului prin submăsura 6.3.

Ferma de familie – reprezintă exploatația agricolă aparținând întreprinderii familiale sau persoanei juridice ai cărei asociați sunt exclusiv membri ai aceleiași familii. Dimensiunea economică a fermei de familie, în accepțiunea acestei submăsuri, este cuprinsă între 4.000 - 11.999 S.O. Prin membrii aceleiași familii se înțelege soțul/ soția și rudele până la gradul III inclusiv. **Ferma mică** - reprezintă exploatația agricolă cu o dimensiune economică între 4.000 – 11.999 S.O. (valoarea producției standard).

Fișa Măsurii/ submăsurii – reprezintă secțiunea din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014 - 2020 care descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele măsurii/ submăsurii, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipurile de investiții, categoriile de beneficiari eligibili și tipul sprijinului.

Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) – reprezintă instrumentul de finanțare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune.

Implementarea proiectului – reprezintă totalitatea activităților efectuate de beneficiarul FEADR de la semnarea Deciziei de finanțare până la data depunerii ultimei tranșe de plată.

Întreprinderea – reprezintă conform prevederilor orice formă de organizare a unei activități economice, autorizată potrivit legilor în vigoare să facă activități de producție, comerț sau prestări de servicii, în scopul obținerii de venituri, în condiții de concurență, respectiv: societăți reglementate de Legea societăților nr. 31/ 1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, societăți cooperative, persoane fizice autorizate, întreprinzători titulari ai unei întreprinderi individuale și întreprinderi familiale, autorizate potrivit dispozițiilor legale în vigoare, care desfășoară activități economice.

Întreprinderea autonomă – reprezintă orice întreprindere care nu este clasificată ca întreprindere legată sau ca întreprindere parteneră și care deține mai puțin de 25% din capitalul social sau din drepturile de vot (oricare dintre acestea este mai mare) în una ori în mai multe întreprinderi sau dacă una ori mai multe întreprinderi nu dețin mai mult de 25% din capitalul social sau din drepturile de vot ale întreprinderii în cauză.

Întreprinderile legate – reprezintă întreprinderile între care există oricare dintre următoarele raporturi:

- a) o întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociațiilor celeilalte întreprinderi;
- b) o întreprindere are dreptul de a numi sau de a revoca majoritatea membrilor consiliului de administrație, de conducere ori de supraveghere a celeilalte întreprinderi;
- c) o întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra celeilalte întreprinderi, în temeiul unui contract încheiat cu această întreprindere sau al unei clauze din statutul acesteia;
- d) o întreprindere este acționară sau asociată a celeilalte întreprinderi și deține singură, în baza unui acord cu alți acționari ori asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau asociațiilor întreprinderii respective.

Întreprinderea mică – reprezintă întreprinderea care are între 10 și 49 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei. Calculul numărului mediu de salariați și a cifrei de afaceri ai solicitantului se stabilește conform prevederilor art. 4 din Legea nr. 346/ 2004, cu modificările și completările ulterioare și Ghidului IMM de pe pagina de internet:

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/sme_definition/sme_user_guide_en.pdf

Întreprinderile partenere – reprezintă toate întreprinderile care nu sunt clasificate ca întreprinderi legate și între care există următoarea relație: întreprinderea (din amonte) deține, individual sau în comun cu una ori mai multe întreprinderi legate, 25% sau mai mult din capitalul social ori din drepturile de vot ale unei alte întreprinderi (din aval).

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR) – reprezintă autoritatea publică centrală responsabilă cu aplicarea strategiei și programului de guvernare, cu rol în elaborarea și implementarea strategiilor naționale sectoriale în domeniile agriculturii și producției alimentare, dezvoltării rurale, îmbunătățirilor funciare, precum și în domeniile conexe: cercetare științifică de specialitate, conservarea și managementul durabil al solurilor și al resurselor genetice vegetale și animale.

Microîntreprindere – reprezintă întreprinderea care are până la 9 salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent în lei.

Calculul numărului mediu de salariați și a cifrei de afaceri ai solicitantului se stabilește conform prevederilor art. 4 din Legea nr. 346/ 2004, cu modificările și completările ulterioare și Ghidului IMM de pe pagina de internet:

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/sme_definition/sme_user_guide_en.pdf

Microîntreprinderea înființată de întreprinzătorul debutant („societate cu răspundere limitată - debutant” sau „S.R.L. - D.”) – reprezintă microîntreprinderea nou-înființată, condusă de un întreprinzător debutant în afaceri, care desfășoară pentru prima dată activitate economică, prin intermediul unei societăți cu răspundere limitată.

Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (OJFIR) – reprezintă structura organizatorică la nivel județean a AFIR (la nivel național există 41 Oficii Județene).

Pragul de calitate – reprezintă punctajul lunar cumulat realizat pe baza anumitor criterii de selecție, apreciat drept reper, care asigură finanțarea cu prioritate a proiectelor de calitate.

Pragul minim – reprezintă pragul sub care niciun proiect nu poate primi finanțare în cadrul unei Măsuri/ submăsuri din cadrul PNDR 2014-2020.

Preluarea integrală a exploatației agricole – reprezintă trecerea tuturor terenurilor aflate în proprietate/ folosință și/ sau animalelor existente într-o/ la o gospodărie/ exploatație agricolă individuală/ persoană fizică autorizată/ întreprindere individuală/ întreprindere familială înregistrate în Registrul agricol de la cedent la cesionar, cu excepția locuinței și a terenului aferent acesteia (anexa gospodărească).

Preluarea parțială a exploatației agricole – reprezintă trecerea unei părți din terenurile aflate în proprietate/ folosință și/sau animalele existente într-o/ la o gospodărie/ exploatație agricolă individuală/ persoană fizică autorizată/ întreprindere individuală/ întreprindere familială înregistrate în Registrul agricol de la cedent la cesionar, cu excepția locuinței și a terenului aferent acesteia (anexa gospodărească).

Programul Național Apicol (PNA) 2017-2019 – reprezintă programul al cărui scop de bază este realizarea sistemului informatic pentru identificarea stupilor, sprijinirea apicultorilor pentru achiziționarea de medicamente, funduri de stupi pentru control sau funduri de stupi antivaroaa, de mătci, roiuri pe faguri și/ sau familii de albine, de stupi în vederea reformării stupilor uzați în urma deplasării acestora în pastoral, precum și pentru decontarea analizelor fizico-chimice care să ateste calitatea mierii.

Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) 2014-2020 aprobat prin Decizia Comisiei de punere în aplicare nr. C(2015) 3508 final din data de 26.05.2015 – reprezintă documentul pe baza căruia va putea fi accesat Programul FEADR și care respectă liniile directoare strategice de dezvoltare rurală ale Uniunii Europene.

Programul Național de Sprijin al României în sectorul vitivinicol (PNS) 2014-2018 – reprezintă documentul în baza căruia se acordă sprijinul financiar pentru sectorul vitivinicol din România care respectă în totalitate liniile directoare aferente măsurilor de restructurare/reconversie, investiții și promovare a vinurilor pe piețele țărilor terțe.

Proiect neconform – proiect al cărui punctaj rezultat în urma evaluării AFIR este mai mic decât pragul de calitate lunar/trimestrial corespunzător sau proiect încadrat greșit din punct de vedere al alocării financiare aferente unei măsuri/ submăsuri/ componentă (alocare distinctă).

Registrul agricol – reprezintă documentul oficial de evidență primară unitară, în care se înscriu datele cu privire la gospodăriile/ exploatațiile agricole individuale/ persoanele fizice autorizate/ întreprinderile individuale/ întreprinderile familiale care au terenuri în proprietate/ folosință și/ sau animale.

Registrul exploatației – reprezintă colecția de date în format de hârtie și/ sau electronic care cuprinde informații despre animalele identificate din exploatația respectivă și despre mișcarea acestora, registrul fiind gestionat de către ANSVSA; la exploatațiile nonprofesionale, registrul exploatației este reprezentat de colecția exemplarelor documentelor care se remit proprietarului exploatației la consemnarea mișcării animalelor, inclusiv la identificarea inițială, prin arhivarea respectivelor exemplare, în ordine cronologică, îndosariate în mod corespunzător și păstrate prin grija proprietarului, pentru o perioadă de minimum 3 ani de la data închiderii exploatației.

Registrul național al exploatațiilor (RNE) – reprezintă colecția de date în format electronic care cuprinde informațiile de identificare a fiecărei exploatații din România, registrul fiind gestionat de către ANSVSA.

Registrul Unic de Identificare (RUI) – reprezintă un element component al Sistemului integrat de administrare și control și care cuprinde informații referitoare la:

- a) identificarea agricultorilor;
- b) identificarea solicitanților care depun cereri de ajutor, inclusiv a solicitanților care depun cereri de finanțare pentru măsurile din PNDR;
- c) identificarea solicitanților pentru măsurile de piață, cota de lapte, comerțul exterior cu produse agricole și promovarea acestora pe piața internă și în țări terțe;
- d) identificarea solicitanților pentru ajutoarele de stat, alții decât cei prevăzuți la lit. a)-c).

Sistemul Integrat de Administrare și Control (IACS) – reprezintă sistemul de administrare și control al cererilor de plată ale fermierilor, gestionat de către APIA.

Solicitantul – reprezintă persoana juridică (persoana fizică autorizată, întreprinderea individuală, întreprinderea familială, societatea cu răspundere limitată), potențial beneficiar al sprijinului nerambursabil din FEADR.

Sprijinul nerambursabil – reprezintă suma alocată proiectelor, asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României.

Unitatea Administrativ Teritorială (UAT) - este reprezentat de comune, orașe, municipii.

Valoarea producției standard (S.O.) – se determină pe baza producției standard totale a exploatației agricole, exprimată în euro, stabilită în conformitate cu prevederile Regulamentului CE nr. 1242/ 2008 de stabilire a unei tipologii europene pentru exploatații agricole.

Vatra de stupină – reprezintă locul/ suprafața de teren pentru amplasarea unei stupine, în sistem staționar, permanentă sau în sistem pastoral ori temporară. Vatra poate fi permanentă, dacă stupii sunt amplasați în același loc pe toată perioada anului sau cel puțin pe perioada iernării, ori temporară, atunci când stupii sunt transportați și amplasați pe o perioadă limitată de timp în vederea valorificării unui cules.

Zona limitrofă – reprezintă zona constituită din UAT-urile aflate la o distanță de maxim 75 km (conform hartă rutieră) față de UAT în care este înregistrată exploatarea agricolă.

Zona Montană – reprezintă zona formată din suprafețele unităților administrativ-teritoriale (LAU 2) desemnate conform criteriilor de mai jos:

- unitățile administrative - teritoriale situate la altitudini medii mai mari sau egale cu 600 m, limitele acestora fiind acelea ale blocurilor fizice (identificate în Sistemul Integrat de Administrare și Control), care aparțin de aceste UAT-uri;
- unitățile administrative - teritoriale situate la altitudini medii între 400-600 m și care au o pantă medie egală sau mai mare de 15%, limitele acestora fiind acelea ale blocurilor fizice (identificate în Sistemul Integrat de Administrare și Control), care aparțin de aceste UAT-uri. UAT-urile din zonele montane se regăsesc în Anexa nr. 14 la Ghidul solicitantului.

„/” – în accepțiunea acestui document, **bara oblică reprezintă un semn de punctuație echivalentul conjuncției „sau”** (se va interpreta ca înlocuitor al cuvântului „sau”) pentru a indica alternative sau mai multe opțiuni (exemplu: „modernizare/ extindere” este echivalent cu „modernizare **sau** extindere”); în enunțarea numărului actelor normative bara oblică este echivalentă cu prepoziția „din” (Legea 544/ 2001 este echivalent cu Legea 544 **din** 2001), iar în enunțarea unităților de măsură, este echivalentă cu prepoziția „pe” (kilometri/ oră este echivalent cu kilometri **pe** oră).

Stabulația – procedeu de întreținere a animalelor prin menținerea lor în grajd pe perioada de iarnă sau pe întreaga perioadă de creștere, de îngrijire, de mulgere.

Sisteme de întreținere a animalelor:

- întreținerea animalelor în stabulație tot timpul anului- întreținere în incinta fermei (adăposturi și padocuri) cu furajarea animalelor la iesle;
- întreținerea animalelor în stabulație pe timpul iernii și pe pășune în timpul verii, caz în care iarna animalele sunt furajate la iesle, iar vara prin păscut pe pășune.

În perioada de stabulație animalele pot fi întreținute în boxe comune, cu mișcare liberă în boxe și în padocul aferent adăpostului sau pot fi întreținute legate la iesle cu limitarea posibilității de mișcare.

Întreținerea în stabulație legată, poate fi în sistem legat permanent sau în sistem legat în timpul nopții și al mulgerii și sistem liber, în padocuri, în timpul zilei. Singura specie de animale care poate fi întreținută în stabulație legată este specia taurin, dar care din motive de bunăstare și pentru această specie se recomandă întreținerea în stabulație liberă.

ABREVIERI

ADI ITI DELTA DUNARII – Investiția Teritorială Integrată Delta Dunării – reprezintă asociația cu personalitate juridică, de drept privat și de utilitate publică, care asigură funcționarea instituțională și administrativă a mecanismului ITI Delta Dunării și are în componență 38 de UAT-uri, respectiv Consiliul Județean Tulcea, Consiliul Județean Constanța, 5 UAT-uri urbane: Tulcea, Măcin, Isaccea, Sulina, Babadag și 33 de UAT-uri rurale – dintre care 4 UAT-uri se află pe teritoriul județului Constanța.

ANCA – Agenția Națională de Consultanță Agricolă.

4.5 LEGISLAȚIA EUROPEANĂ ȘI NAȚIONALĂ APLICABILĂ

Legislația europeană

Directiva 2008/ 90/ CE a Consiliului privind comercializarea materialului de înmulțire și plantare fructifer destinat producției de fructe;

Documentul Comitetului Comunitar RICA- RI/CC 1500 v.4/ 2016 Manual de tipologie;

Documentul EUROSTAT CPSA/ SB/ 714/ 2013 – Formatul de transmitere a S.O. 2013;

Recomandarea 2003/ 361/ CE din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;

Regulamentul (CE) nr. 1444/ 2002 de modificare a Deciziei 2000/ 115/ CE a Comisiei privind definițiile caracteristicilor, excepțiile de la aceste definiții, precum și regiunile și circumscripțiile în care se întreprind anchetele privind structura exploatațiilor agricole, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 385/ 2012 al Comisiei din 30 aprilie 2012 privind fișa exploatației care urmează a fi utilizată în scopul determinării veniturilor exploatațiilor agricole și analizării activității economice a acestor exploatații;

Regulament(UE) nr. 1198 din 1 august 2014 de completare a Regulamentului (CE) nr. 1217/ 2009 al Consiliului privind crearea unei rețele de colectare de informații contabile agricole privind veniturile și activitatea economică a exploatațiilor agricole în Uniunea Europeană;

Regulamentul (UE) nr. 1303/ 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de

---

abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/ 2006 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1305/ 2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/ 2005 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1306/ 2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/ 78, (CE) nr. 165/ 94, (CE) nr. 2799/ 98, (CE) nr. 814/ 2000, (CE) nr. 1290/ 2005 și (CE) nr. 485/ 2008 ale Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1307/ 2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 637/ 2008 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 73/ 2009 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1310/ 2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a anumitor dispoziții tranzitorii privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește resursele și repartizarea acestora pentru anul 2014 și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 73/ 2009 al Consiliului și a Regulamentelor (UE) nr. 1307/ 2013, (UE) nr. 1306/2013 și (UE) nr. 1308/ 2013 ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește aplicarea acestora în anul 2014, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1407/ 2013 al Comisiei privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis Text cu relevanță pentru SEE, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul delegat (UE) nr. 807/ 2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1305/ 2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de introducere a unor dispoziții tranzitorii, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 808/ 2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1305/ 2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 809/ 2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/ 2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea

---

ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și ecocondiționalitatea, cu modificările și completările ulterioare.

Legislația națională

Hotărârea Guvernului nr. 885/ 1995 privind unele măsuri de organizare unitară a evidenței acționarilor și acțiunilor societăților comerciale, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 844/ 2002 privind aprobarea nomenclatoarelor calificărilor profesionale pentru care se asigură pregătirea prin învățământul preuniversitar, precum și durata de școlarizare, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 522/ 2003 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 156/ 2004 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii pomiculturii nr. 348/2003 cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 918/ 2013 privind aprobarea Cadrului național al calificărilor, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 567/ 2015 pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 918/2013 privind aprobarea Cadrului național al calificărilor, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 1050/ 2013 pentru aprobarea Programului național apicol pentru perioada 2014-2016, a normelor de aplicare, precum și a valorii sprijinului financiar, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 580/ 2014 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2014-2015, precum și aprobarea titlurilor conferite absolvenților învățământului universitar de licență înmatriculați în anul I în anii universitari 2011-2012, 2012-2013 și 2013-2014, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 218/ 2015 privind registrul agricol pentru perioada 2015-2019, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 226/ 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 31/ 1990 privind societățile comerciale – Republicare, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 50/ 1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții - Republicare, cu modificările și completările ulterioare;

HOTĂRÂRE nr. 1516 din 19 noiembrie 2008 privind aprobarea Regulamentului - cadru de urbanism pentru Rezervația Biosferei Delta Dunării cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 443/din 30.06.2017 privind aprobarea Programului național apicol pentru perioada 2017 - 2019 , a normelor de aplicare, precum și a valorii sprijinului financiar, publicată în Monitorul Oficial Partea I. nr. 516 din data de 04.07.2017

Legea nr 82/ 1991 a contabilității – Republicare, cu modificările și completările ulterioare;

Legii nr. 348/ 2003 a pomiculturii cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 571/ 2003 privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 346/ 2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 383/ 2013 a apiculturii, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 164/ 2015 a viei și vinului în sistemul organizării comune a pieței vitivinicole, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul nr. 550/ 2002 pentru aprobarea Regulilor și normelor tehnice privind producerea, controlul, certificarea calității și comercializarea materialului de înmulțire viticol, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul comun al ministrului educației și cercetării și al ministrului muncii și solidarității sociale nr. 3228/ 2002 privind echivalarea nivelurilor de calificare din învățământul profesional, liceal - filiera tehnologică și vocațională - și postliceal, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor nr. 397/ 2003 pentru aprobarea Nominalizării arealelor viticole și încadrării localităților pe regiuni viticole, podgorii și centre viticole, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul nr. 537/ 2003 pentru aprobarea documentelor privind plantarea și/ sau defrișarea viței de vie și inventarul plantațiilor viticole, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul nr. 564/ 2003 pentru aprobarea Regulilor și normelor tehnice interne privind producerea în vederea comercializării, prelucrarea, controlul și/ sau certificarea calității semințelor și a

---

materialului săditor din unele specii de plante produse și comercializate pe teritoriul României, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul comun al ministrului educației și cercetării și al ministrului muncii, solidarității sociale și familiei nr. 4543/ 2004 pentru aprobarea Procedurii de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 1269/ 2005 pentru aprobarea Regulilor și normelor tehnice privind producerea, controlul calității și/ sau comercializarea materialului de înmulțire și plantare legumicol, altul decât semințele, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul nr. 1270/ 2005 privind aprobarea Codului de bune practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 2371/ 2007 pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare prevăzute la titlul III din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 355/2007 privind aprobarea criteriilor de încadrare, delimitării și listei unităților administrativ-teritoriale din zona montană defavorizată, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 858/ 2008 privind depunerea declarațiilor fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanță, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul nr. 769/ 2009 privind aprobarea Metodologiei de înregistrare a operatorilor economici și eliberare a autorizației pentru producerea, prelucrarea și/ sau comercializarea semințelor și materialului săditor;

Ordinul președintelui Autorității Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 16/ 2010 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare/autorizare sanitar-veterinară a unităților/centrelor de colectare/exploatațiilor de origine și a mijloacelor de transport din domeniul sănătății și al bunăstării animalelor, a unităților implicate în depozitarea și neutralizarea subproduselor de origine animală care nu sunt destinate consumului uman și a produselor procesate, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul președintelui Autorității Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 40/ 2010 privind aprobarea Normei sanitare veterinare pentru implementarea procesului de identificare și înregistrare a suinelor, ovinelor, caprinelor și bovinelor, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul nr. 82/ 2010 privind comercializarea materialului de înmulțire și plantare fructifer destinat producției de fructe, pe teritoriul României, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 150/ 2010 privind comercializarea semințelor de plante oleaginoase și pentru fibre, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 155/ 2010 privind producerea în vederea comercializării și comercializarea semințelor de plante furajere, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 22/ 2011 privind reorganizarea Registrului fermelor, care devine Registrul unic de identificare, în vederea accesării măsurilor reglementate de politica agricolă comună, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 59/ 2011 pentru aprobarea procedurilor privind cerințele specifice pentru producerea, certificarea și comercializarea semințelor de cereale, plante oleaginoase și pentru fibre și plante furajere în România, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 251/ 2017 pentru aprobarea sistemului unitar de identificare a stupinelor și stupilor, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul nr. 166 din 25 ianuarie 2017 privind principalele aspecte legate de întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale și a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice, precum și pentru modificarea și completarea unor reglementări contabile ;

Ordinul nr. 170/ 2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind contabilitatea în partidă simplă, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul MADR nr 763/ 2015 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare a contestațiilor pentru proiectele aferente măsurilor din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 (PNDR), cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul nr. 2634/ 2015 privind documentele financiar-contabile, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța Guvernului nr. 129/ 2000 privind formarea profesională a adulților - Republicare, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța Guvernului nr. 27/ 2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, aprobată cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/ 2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/ 2011 pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanți în afaceri, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/ 2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanță de urgență a Guvernului nr.43/ 2013 privind unele măsuri pentru dezvoltarea dezvoltarea și facilitarea accesului la finanțare al fermierilor, al beneficiarilor PNDR 2014-2020 și POP-AM 2014-2020, precum și pentru dezvoltarea afacerilor în domeniul producției vegetale, zootehnice și acvaculturii, cu modificările și completările ulterioare
Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014 – 2020;

Programul Național de Sprijin al României în Sectorul Vitivinicol 2014 – 2018.

4.6 AFIR ÎN SPRIJINUL DUMNEAVOASTRĂ

Fiecare cetățean al României, precum și persoanele juridice de drept român care se încadrează în aria de finanțare a Măsurilor/ submăsurilor din cadrul PNDR, au dreptul să beneficieze de fondurile europene nerambursabile pentru finanțarea propriilor proiecte pentru dezvoltare rurală.

AFIR, prin cele 8 Centre Regionale și cele 41 de Oficii Județene, vă stă la dispoziție de luni până joi între orele 8:30 și 16:30 și vineri între orele 8.30 – 14.30 pentru a vă acorda informații privind modalitățile de accesare a PNDR, dar și pentru a primi propunerile sau sesizările dumneavoastră privind derularea PNDR.

București, Str. Știrbei Vodă, nr. 43, sector 1
reclamatii@afir.info www.afir.info
www.facebook.com/afir.info
twitter: @AFIR_RO
031 – 860.27.47

Experții AFIR vă pot acorda, pe loc sau în termenul legal (maxim 30 de zile de la data înregistrării petiției la AFIR, conform prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 27/ 2002, cu modificările și completările ulterioare), orice informație necesară în demersul dumneavoastră pentru accesarea fondurilor europene. Însă, nu uitați că experții AFIR nu au voie să vă acorde consultanță privind realizarea proiectului. Pentru a afla detalii privind condițiile și modalitatea de accesare, precum și fondurile disponibile aferente submăsurii 6.3, consultați acest Ghid.

Dacă doriți informații suplimentare puteți să consultați secțiunea – Întrebări frecvente – de pe pagina de internet a AFIR (www.afir.info – Comunicare – Întrebări frecvente) sau să formulați întrebări către departamentele de relații publice din cadrul AFIR. Menționăm faptul că în această secțiune sunt publicate toate întrebările și răspunsurile la spețele concrete care au aplicabilitate generală, fiind astfel de interes pentru mai mulți potențiali beneficiari.

Echipa AFIR vă poate ajuta ori de câte ori aveți o plângere, o reclamație sau o petiție privind o situație care intră în aria de competență a AFIR.

De asemenea, în cazul în care considerați că sunteți nedreptățit, defavorizat sau sesizați posibile neregularități în derularea PNDR, nu ezitați să vă adresați în scris AFIR, pentru soluționarea problemelor. Trebuie să țineți cont că pentru a putea demara investigațiile și aplica eventuale sancțiuni, reclamația sau sesizarea trebuie să fie explicită, să conțină informații concrete și verificabile, precum și datele de contact ale persoanei care a întocmit respectiva reclamație sau sesizare.

Pentru încheierea contractelor cu firmele de consultanță puteți consulta modelul de contract de prestări servicii profesionale de specialitate, precum și recomandările în vederea încheierii contractelor de prestări servicii de consultanță, publicate pe pagina oficială a AFIR la secțiunea: Informații generale >> Rapoarte și liste >> Listă firme de consultanță. Aceste documente au un

---

caracter orientativ, părțile având libertatea de a include în contractul pe care îl veți semna clauzele cele mai potrivite și adaptate serviciilor vizate de respectivele contracte.